ante aditam hereditatem. ſecus ſi poſt: quia ꝑtor non pōt facere deſi-
nere quem eſſe heredem. §. quos autem. ĩ. de bo. poſ. Ange.
a ¶ Supra diximus. ſ. de here. quali. ⁊ diffe. §. ſui. Accurſi us.
b ¶ Fuerint. Item aliud eſt neceſſe vt nemo eos precedat: vt ibidẽ di-
citur. vt. ſ. de here. quali. ⁊ diffe. §. ſui.

ex eodẽ nepote ꝓnepos nõ poterit ſuꝰ heres exiſtere. Nepos enĩ. i. pa-
ter ꝓnepotis ipſe ꝑ nepotẽ tã ꝗ in remotiori gradu ꝯſtitutũ a iure ſui
heredis excludit. ⁊ hec dicunt vſq ad illum. §. Poſthumi quoq.
r ¶ Deſierit. Sed nũqd filꝰ ꝓcedit nepotẽ ex altero filio vno gradu. vt
ĩ. de gra. co. §. ꝑmo gradu. ⁊. §. ſecundo. tñ nõ excludit. ‡ vt. ĩ. eo. §. cuꝫ
filius: Rñ. non videtur precedere cuꝫ ſui patris locum obtineat. vt in di-
cto. §. ĩ. eod.

tinet ad ſuũ hẽdẽ. Et ille dr ſuꝰ heres q eſt i ꝑtãte defũcti tpe mortis eiꝰ: ſiue fuerit d liberis naturalibꝰ et legitis: ſiue de legitis tm̃. Aret.

¶ In teſtõꝝ aũt hẽditates ex lege. xij. tab. ꝑmũ ad ſuos hẽdes ꝑtinẽt. Sui aũt hẽdes exiſtimant (vt ſupra dixim[a]) q i ꝑtãte moriẽtis fuerit[b] veluti filiꝰ filia ve nepos neptiſ ve ex filio: ꝓnepos, ꝓneptiſ ve ex nepote ex filio nato[c]: ꝓgnatus[d] prognata ve. Nec intereſt vtrũ naturales[e] ſint liberi an adoptiui[f].

¶ Liberi legitimati: ſiue ꝑ oblatione curie: ſiue per ſubſeques matrimoniũ de numero ſuorũ heredum ſunt cenſendi. Aretinus.

¶ Quibꝰ[g] cõnũerari neceſſe eſt ẽt eos q ex legitis qdẽ nuptijs vel mrimonijs nõ ſũt ꝓgeniti: curijs[h] tñ ciuitatũ dati: ſꝫ diualiũ[i] ꝯſtitutionũ ꝗ ſuꝑ his poſite ſunt tenorẽ hẽdũ ſuoꝝ iura nãciſcunt. ¶ Nec nõ[k] eos ꝗs nr̃e ãplexe ſũt ꝯſtõnes[l] ꝑ ꝗs iuſſimꝰ: vt ſi qs mulierẽ i ſuo ꝯtubernio copulauerit: nõ ab initio affectiõe maritali. eam tñ cũ ꝗ poterat hẽre cõiugiũ: ⁊ ex ea liberos ſuſtulerit[m]: poſtea vero affectione ꝓcedẽte ẽt nuptialia inſtrã[n] cũ ea fecerit. ⁊ filios vl' filias habuerit nõ ſolũ eos liberos q poſt dotẽ editi ſũt iuſtos[o] ⁊ i ꝑtãte eẽ prĩs: ſꝫ ẽt añriores q ⁊ his q poſtea nati ſũt occaſionẽ legitimi nois ꝑſtiterũt[p].

Quod obtinere cẽſuimꝰ[q]: et ſi nõ ꝓgeniti fuerint poſt dotale inſtrumentũ cõfectũ liberi vel etiã nati ab hac luce fuerunt ſubſtracti.

¶ Ad h vt nepos ⁊ alij vlteriores liberi i ꝑtãte ſui hẽdes ſint: reqrit q alꝰ nõ ꝓcedat eos i gradu. are.

¶ Ita demũ tñ nepos neptiſ ve: ꝓnepos, ꝓneptiſ ve ſuoꝝ hẽdũ numero ſũt: ſi ꝓcedẽs ꝑſona deſierit[r] in ꝑtãte parẽt eẽ: ſiue morte id acciderit: ſiue alia rõne veluti emãcipatiõe[s]. Nã[t] ſi ꝑ id tꝑs ꝗ qs[v] moritur filiꝰ in ꝑtãte eiꝰ[x] eẽt: nepos ex[y] eo ſuꝰ heres eẽt nõ pōt. idq ⁊ i ceteris deiceps liberoꝝ ꝑſonis[z] dictũ eẽ itelligimꝰ. ¶ Poſthumi ꝗꝫ q ſi viuo parẽte nati eſſent/ i ꝑtãte eiꝰ futuri forent: ſui heredes[a] ſunt.

¶ Suꝰ heres ſtatim poſt mortẽ parẽtis efficit heres etiã ignorãs lꝫ ſit pupillus vel furioſus et ſine auctoritate ſui adminiſtratoris.

¶ Sui aũt hẽdes fiũt ẽt ignorãtes[b]: et lꝫ furioſi ſint/ hẽdes[c] pñt exiſtere: qꝛ qbꝰ ex cauſis ignorãtibus acqrit: nobis ex his cauſis et furioſis acqri[d] pōt. Et ſtatiꝫ morte parẽtis ꝗſi[e] ꝯtinuat dñiuꝫ. ⁊ iõ nec tutoris auctoritate opꝰ ẽ i pupillis[f] cũ ẽt ignorãtibꝰ acqrit ſuis hẽdibus hẽditas. Nec curatoris aſſenſu acqrit furioſo: ſꝫ ipo iure.

¶ Reuerſus ab hoſtibꝰ fictione poſtliminij efficit ſuꝰ heres: ẽt ſi re

c ¶ Ex filio nato. aliud ſi ex filia. vt. ſ. de pa. poteſta. §. filius.

Prognatus ⁊ abnepos idem. ✝ Immo quinto gdu ſm Nico. ‡ Prima ẽ melior: ſm eũdẽ. Nico.

d ¶ Prognatus. i. ꝓcul a me natus: qꝛ in quarto ✝ gradu eſt mihi qui vocatur abnepos. vt. ĩ. de gradibus. §. quarto. Vel dic ‡ cõpoſitũ poni pro ſimplici. i. natum vel natam. et ſic pone ꝓ nepote ꝑdicto. Vel dic meliꝰ loquit de oibꝰ deſcẽdẽtibus vlterioribꝰ: ⁊ ideo dicit prognatus: qꝛ vſq ad infinitum ſuccedunt. vt in aut. de here. ab inteſta. §. j. ⁊ ſic ꝓprie ponitur ꝓgnatus: id eſt procul natus.

e ¶ Naturales. id eſt et legitimi.

f ¶ An adoptiui. quo ad hoc vt ſui dicãtur ‡ niſi emancipati fuerint: tũc enĩ intereſt cũ naturales emãcipati iure pretorio ſuccedũt. adoptiui non. vt. ff. e. l. j. ſ. ſuos. ⁊. ĩ. eo. §. minus. Accur.

‡ Secꝫ ab inteſtato. ſecꝰ ex teſtõ. de quo dicyt ꝑ Ang. in. §. hodie. ſ. d adop. item hic no obtinet in feudo etiam nouo etiã ſi cũ cõſenſu domini adoptet agnatus. c. adoptiuis. i ti. ſi de feu. fue. ꝯtro. et de ſuc. feud. c. j. ⁊ ꝑ Ioã. fa. ⁊ Ange. hic.

g ¶ Quibus. ſcilicet ſuis heredibus.

h ¶ Curijs. Erat enĩ curia ſiue corpꝰ i ꝗlibet ciuitate: ꝗ curia idigebat officialibꝰ vt negacia expedirent. vt i aut. de defen. ciui. §. nulla. in fi. colla. iij. vñ qcũꝗ vellet naturalẽ ſuuꝫ filiũ dare illi curie: vl' ipẽmet filꝰ poſt mortẽ prĩs ſe offerre nõ extãtibꝰ legitimis: vl' ꝑ teſtamẽto illud dicat: legitimus fiebat. vt in aut. Qui. mo. na. effi. ſui. §. qd vero. ⁊. §. ſi qs igitur. Sicut fit remiſſio peccatorum his qui vadunt vltra mare.

Pctã remittuntur peregrinãtibus.

i ¶ Diualiũ. i. ꝓncipũ. i. theodoſij ⁊ leonis. vt. C. d na. li. l. ſi qs. ⁊. l. qm̃.
k ¶ Necnon eos. ſcꝫ neceſſe eſt connumerari inter ſuos. Accur.
l ¶ Conſtitutiones. C. de na. li. cum quis. ⁊. l. nuper.
m ¶ Suſtulerit. i. habuerit.
n ¶ Inſtrumẽta. in qbus ꝯtineat matrimoniũ iter titiũ ⁊ bertã eſſe cõtractũ: ⁊ dotẽ datã eſſe: que inſtrumẽta dotalia vel nuptialia dicunt: ⁊ ſine his duobꝰ: ſcꝫ ſcriptura ⁊ dote dicit. P. nõ valere matrimoniũ: qꝛ lex plerũꝗ de his dixit tali caſu: vt h. ⁊. ſ. de nup. §. fi. nõ alſ. vt. ff. de re. iur. l. nuptias. nos dicimꝰ valere matrimoniũ. ‡ vt. C. de nup. ſi vicinis. ⁊ in aut. de nup. §. nuptias. col. iiij. ſed nõ fieri liberos legitimos. vt in aut. de trien. ⁊ ſe. §. fi. col. iij.

‡ Idẽ ãge. in. § fi. ſ. de nup.

o ¶ Iuſtos. repete iuſſimus.
p ¶ Preſtiterũt. ſ. primi. nã ⁊ ob hoc retinẽt quidã prius cõcubinas: ✝ vt experiant an ex eis poſſit filios habere vt poſtea accipiant eas in vxores vel repellãt. qd ſcꝫ vt repellant in vxore ꝓhibitũ eſt. vt in aut. q. mo. na. effi. le. §. qm̃. col. vij. Additio. No. cautelã gl. qua vult habere filios ſed dicta cautela non eſt bona quo ad aiam: qꝛ ois fornicatio eſt hodie prohibita vt dixi. ſ. de nup. §. ſi aduerſus. ⁊. §. fi. Ange.

✝ Iſtã cautelã ſequuntur Ange. ⁊ Por.

q ¶ Cẽſuimꝰ. q. d. nõ ſolũ ſi naſcant poſtea ⁊ viuãt cũ ꝑmis: ſiue nõ naſcãtur aliq ſiue etiã ſi naſcant ⁊ moriant. vt. C. de na. li. nup. Et no. ꝙ ſi etiã legitimos habẽt ex vxore quõdã: tñ hec valent ‡ ⁊ ſiue ex libera ſiue ex liberta/ ſiue ſerua quã poſtea manumiſerit ⁊ i vxorẽ duxerit. ſeruantur hec. vt in aut. de inceſt. nup. §. fi. ⁊ in aut. de triẽ. ⁊ ſe. §. fi. col. iij. et in aut. de filijs ante do. inſtrumenta natis per totum titu. col. iij.

‡ Qd verũ itellige etiã ſine ipſoruꝫ conſẽſu: et nulla de ipſis in inſtrõ facta mẽtione. ſecus tñ in legitimatione fiẽda preſcriptuꝫ ſm ange. b

¶ Ita demũ. ¶ Caſus. Dñe vos iã dixiſtis mihi. ſ. ꝙ nepos ⁊ neptiſ ⁊ ꝓnepos ⁊ proneptis in numero ſuoꝝ heredũ cõputant ſi ꝑſona directo ꝓcedens deſierit in ꝑtãte parẽtis eſſe. ſiue hoc cõtingat morte ſiue capi. dimi. Si enĩ eo tꝑe quo qs morit filiũ habuit in poteſtate nepos ex eodẽ filio ꝓcreatus ſuꝰ heres auo eſſe nõ pōt: qꝛ pater eiꝰ gradu precedẽs eũ a iure ſui heredis excludit. ⁊ idẽ eſt in ꝓnepte intelligẽdum ⁊ in certis liberoꝝ ꝑſonis. Si enĩ aliqs ex filio nepotẽ habuerit

‡ Idez Fa. Pla. ⁊ ãge.

s ¶ Emancipatione. vel capitis diminutiõe maxima vel media: nõ autem captiuitate. vt. ſ. q. mo. ius. pat. po. ſol. §. ſi ab hoſtibus. et. ff. eo. l. j. §. ſi filius.
t ¶ Nã ſi ꝑ id tꝑs. ſ. ĩ. eo. §. cũ aũt qrit. in ꝑn. So. vt. ĩ. ti. j. §. pri. Accur.
v ¶ Quis. veluti auus.
x ¶ Eius. ſcꝫ aui.
y ¶ Ex eo. ſcꝫ auo.
z ¶ Perſonis. cũ autem oẽs liberi appellẽtur: lꝫ poſt trinepotẽ iꝓprie. vt. ff. de gradibꝰ. l. iuriſconſultus. §. parentes. ⁊ ff. de vb. ſig. l. liberoruꝫ.

¶ Poſthumi quoq. ¶ Caſus. Dñe iam vos plures enumeraſtis mihi q inter ſuos heredes cõnumerari pñt: nunqd ſunt aliqui alij q a predictis debeãt iter ſuos heredes cõnumerari: Rñ. ꝙ ſic. Nõ enĩ ſolũ iã nati ſed etiã poſthumi inter ſuos hẽdes cõnũerant. ⁊ h eſt verũ ſi tales ſunt poſthumi qui ſi ſuo legitimo viuo parẽte naſcerẽtur ſui ⁊ in ꝑtãte eiꝰ eſſent futuri. Scire enĩ debes ꝙ ſiue heredes ſiue etiã iã nati ſiue poſthumi etiã ignorãtes hẽdes ſunt. et lꝫ furioſi ſint nihilominus heredes exiſtere pñt. ⁊ hoc ideo: qꝛ ex qbus cauſis nobis ignorãtibꝰ acqrit ⁊ eiſdẽ cauſis etiã furioſo acqri poterit. ⁊ ſtatiꝫ poſt mortẽ parẽt ꝗſi ꝯtinuat dñium inter ſuũ heredẽ ⁊ defunctũ. ⁊ iõ pupillis heredibꝰ ſuis non eſt neceſſaria tutoris auctoritas ad hoc vt acquirit eis hereditas cũ ſuis heredibꝰ etiã ignorãtibꝰ hẽdibꝰ. (vt. ſ. dictũ eſt) hereditas nec etiam furioſo ſuo heredi cõſenſu curatoris ſui acquirit hereditas: ſed ipſo iure. ⁊ hec dicuntur vſq ad illum. §. Interdum autem. Frau.

a ¶ Sui heredes ſunt. cũ habeãtur ꝓ natis quotiens de eoꝝ cõmodis querit. ‡ vt. ff. de ſta. ho. q in vtero. Et nota ꝙ poſthumus dr ꝓprie q poſthumatione patris naſcit: ⁊ dr etiã improprie ille qui facto teſtamento naſcitur. vt. ff. de iniuſt. rup. teſtamen. l. iij. §. j.

‡ Idẽ An. in. §. cum autem. ſ. de tute.

b ¶ Etiam ignorãtes ⁊ inuiti. ⁊ ſtatim licet iure ꝑtorio abſtinere poſſunt. vt. ſ. de here. quali. ⁊ dif. §. ſui. ⁊. ff. ſi qs omiſ. cã te. l. j. §. qui ſunt. Additio. Quod pretoris beneficiuꝫ etiam ſi non impetretur cõpetit ipſo iure. l. ei qui ſe immiſcuit. ff. de acqui. here. Ange.
c ¶ Heredes. ſcꝫ ſui. alſ nõ niſi per curatorem ſm quoſdam. vt. C. de cura. fu. l. fi. §. tali itaq.
d ¶ Acquiri poteſt. ſic. ff. de actio. ⁊ oblig. l. ſi a furioſo. ⁊. ff. ſi certũ petatur. l. ſi a furioſo.
e ¶ Quaſi. Hoc ideo quia in corporalibus dicitur ꝓprie cõtinuatio: ſed dñium eſt incorporale: hoc reprobo quia ⁊ poſſeſſio eſt res incorporalis. ✝ ⁊ tñ vna cũ alia cõtinuatur. vt. ff. de acquiren. poſſeſ. ꝑ pomponius. §. preterea. ⁊. §. in dotem. ⁊. §. ſi iuſſu. ⁊. §. ſed ⁊ legatario. ⁊. §. peñ. Dic ergo improprie fieri continuationem quia inter diuerſa non eadem fieri debent: ſed pater ⁊ filius vnũ fictione iuris ſunt. vt. C. de impu. ⁊ alijs ſubſti. l. fi. §. fi.

✝ Hoc verũ ſm Bar. de iure ciuili ſi autẽ de iure gentium.

f ¶ In pupillis. alſ ſi eſt hereditas extranei ⁊ nõ patris tutoris auctoritas ⁊ pupilli actꝰ neceſſariꝰ eſt: niſi ſit infans quo caſu ſufficit tutor. vt. C. de iur. delib. potuit. ⁊. l. ſi infanti. §. parente. ⁊. ff. de tuto. ⁊ curat. da. ab his. l. impuberi.

¶ Interdum autẽ. ¶ Caſus. Domine: vos dixiſtis. ſ. mihi ꝙ illi qui cenſentur ſui heredes qui erant in poteſtate parentum tempore mortis eorum. nunquid eſt illud generaliter verum ꝙ exiſtẽtes in poteſtate tempore

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

uerſus fuerit poſt mortē pr̄is: ſed ſi teſtator pduellione dānat⁹ fuerit heres ſuus eſſe deſinit. Areti.

Interdū[a] aūt lz i ptāte parentis mortis tpe ſu⁹[b] hēs parēti efficit: veluti ſi ab hoſtib⁹ qs reuerſ⁹ fuerit poſt mortē pr̄is ſui. Jus ei poſtliminij[c] h facit. Per ꝯ͂riū aūt h euenit: vt lz qs i familia defūcti ſit mortis tpe / tn̄ ſu⁹ hēs non fiat: veluti ſi poſt mortē[d] ſuā pr̄ iudicatus fuerit pduellionis[e] re⁹: ac p h mēoria[f] ei⁹ dānata[g] fuerit: ſuū em̄ hēdē hēre non pōt cū fiſc⁹ ei ſuccedat: ſed poteſt[h] dici ipſo iure eſſe ſuum heredem: ſed deſinere[i].

Nepos ex filio pmortuo ſuccedit ſimul cū alio filio viuēte: qꝛ aſſumit locū patris ſui: ⁊ iō ſuccedit cum patruo et filijs patrui in ſtirpes ⁊ non in capita. Aretinus.

Cū fili⁹ filia ve et ex alt͛o filio[k] nepos neptis ve exiſtāt: pariter ad hēditatē aui vocant: nec q gradu proximior eſt vlteriorē excludit. Equū[l] em̄ eē vr̄ nepotes neptesq; in patris ſui locū ſuccedere. Pari ratione ⁊ ſi nepos neptiſq; ex filio ſit: ⁊ ex nepote pronepos proneptis ve ſimul vocantur[m]. Et qꝛ placuit nepotes neptesve. Item pronepotes proneptesve in parētis ſui locum ſuccedere: cōueniēs eſſe viſum eſt: non in capita: ſed in ſtirpes[n] hereditatē diuidi: vt filius partem dimidiam hereditatis habeat: et ex[o] altero filio duo pluresve nepotes alteram dimidiam. Item ſi ex duobus[p] filijs nepotes neptesve exiſtant ex[q] altero vnus[r] forte aut duo: ex altero tres aut quattuor ad vnū aut duos dimidia pars pertineat: ad tres vl̄ ad q̄ttuor altera dimidia.

Condito teſtamēto qd̄ poſtea deſtituitur ille dicitur propinquior qui tempore deſtituti teſtamenti eſt proximior etiam ſi naſcatur poſt mortem illius de cui⁹ hereditate agitur: dummodo fuerit ꝯcept⁹ in vita ei⁹. h. d. Areti.

Cum autē[s] queritur an quis ſuus heres exiſtere poteſt: eo tpe querēdū eſt quo certū[t] eſt aliquē

te tempore mortis ſiunt ſui heredes ⁊ nulli alij. Ad hoc reſpon. q nō. Quandoq; enim contingit vt lz aliquis in poteſtate parentis tēpore mortis fuerit nihilominus tamen ſuus heres parenti efficiatur. ſicuti contigit in filiofa. ab hoſtibus capto. Nam ſi poſt mortē patris in ciuitatē reuerſus fuerit ſuus heres patri efficitur. Jus enī poſtliminij ſemper fingit eum in ciuitate. ⁊ ſic p ꝯ͂ns in poteſtate pr̄is tpe mortis extitiſſe. et ita poſtliminiū eum patri ſuū heredem facit. Et non ſolū in h caſu recipit predicta regula inſtantiam ſed etiā in caſu contrario. Contingit enim quādoq; vt lz qs in poteſtate defuncti tempore mortis fuerit. tn̄ heres ſuus exiſtere nō poterit veluti ſi pater eius poſt mortē ſuā iudicat⁹ fuerit reus perduellionē vt per hoc memoria eius damnata ſit. nam in hoc caſu lz filius in poteſtate patris tempore mortis extiterit ſu⁹ heres patri eſſe non poterit. Pater eius cuius memoria per ſententiā damnata eſt ſuum heredem habere non poteſt cū filius eius ſuccedat. et hec ſunt vera de iuſtitia primitiua: ſed hodie dici poteſt ipſo iure filiū ſuum eſſe heredem. licet poſtea ſentētia data cōtra memoriā patris deſinat eſſe ſuus heres. Et hec dicūtur vſq; ad illū §. Cum filius filia ve. Fran. de are.

a Interdum. ſic. ff. de ſuis ⁊ legi. l. j. §. interdum. Accur.

b Suus. ff. de teſta. lex cor. in fi. cōtra. Solue ibi ille qui fuit ceptus non fuit reuerſus: ſed hic ſic.

c Poſtliminij. quod fingit cum ſemper in ciuitate fuiſſe. vt. ſ. quibus mo. ius pa. po. ſolui. §. ſi ab hoſtibus.

d Poſt mortē. No. quedam delicta tranſire cōtra heredē etiā lite nō cōteſtata. vt leſe maieſtatis in duobus caſibus quādo quis cōtra pncipem vel rēpublicā + fuit molitus: al's nō. vt. ff. ad. l. iu. ma. l. fi. ⁊ his duobus caſib⁹ hic tm̄ loquit. Itē de reſiduis ⁊ peculatus ⁊ repetūdarum. vt. ff. ad. l. iu. repetun. l. fi. Itē apoſtatatus. vt. C. de apo. l. ij. ⁊ l. apoſtata. in fi. Quedā etiā nō trāſeunt lite nō cōte. vt oīa alia publica. vt. ff. de accu. ex iudiciorū. Alia conteſtata lite trāſeunt. al's non vt omnia priuata delicta. vt. C. de delic. defun. l. j. ⁊. j. de perpe. ⁊ temporа. actionibus. §. non autem.

e Perduellionis. ideo dicit perduelliōis qꝛ pduellū fiebat certamen ſi aliquis criminis huius dicebat reus q aliquid in ipſum pncipē vel rēpublicā fuiſſet molit⁹ ſm Pla. Et pōt dici hoc ⁊ defendi: qꝛ et ſm iura romana ‡ videt poſſe fieri debere pugna: ⁊ ſunt aliqua. ar. vt. ff. ad. l. aq. qua actiōe. §. ſi qs in collutatiōe. ⁊. ff. de re iudi. cōmodis. ⁊. ff. de his q no. infa. athletas. ⁊. C. de athletis. l. j. ⁊. ff. de excu. tu. l. athlete. in prin. ⁊. C. q̄ res pig. ob. poſ. ſpem. ⁊. ff. de dona. donationes. in fin. his em̄ legibus habetur mentio de tali pugna que nō fieret niſi de iure eſſet. Vel dic perduelliōis. i. hoſtis criminis. nā perduelles hoſtes dicuntur. vt. ff. de verb. ſig. quod nos.

f Memoria. Nam ipſe cū ſit mortuus nō poteſt damnari niſi a deo. vt. ff. que ſententie ſine appel. re. l. pe.

g Damnata. hoc. ſ. modo. pnūcio cōtra imperiū luciū feciſſe: ⁊ ideo bona in fiſcū inferri. nā per hoc memoria dānat. ⁊ infamia quadā defunct⁹ afficitur. # vt. ſ. qui. ex cau. ma. non li. §. j. ⁊ ex tpe cōmiſſi delicti alienatiōes ab eo facte nō valebūt. vt. C. ad. l. iul. ma. l. pe. in fi. ⁊. ff. de do. l. donatiōes. §. fin. Accur. Additio. Ex h loco notari pōt q de crimine alicu⁹ etiā poſt mortē querere lz q verū eſt ſi agit ppter bona: vel ꝯtra pſonā ⁊ bona: ſec⁹ ſi ꝯ͂ pſonā vel de perſona tm̄: qꝛ tūc nō lz cū crimina morte extinguant. Vide p hoc gloſ. not. c. a nobis. ij. de ſen. excō. in notula. puta in hereſi ⁊c. Juriū allegatiōes breuitatis gratia omitto quas illic videre poteris.

h Poteſt dici. ſcz verius.

i Deſinere. ſcz lata ſententia. Nam nō facit ipſo iure deſinere heredē ſuum eſſe tale delictum.

Cū filius. Caſus. Quidā deceſſit q tpe mortis habebat filiū in ptāte ⁊ ex altero filio pmortuo nepotes. modo q̄ro vtrū iſte q gradu pcedit nepotes ex fr̄e ſuo a ſucceſſiōe iteſtati parētis illos nepotes debeat excludere: Ad hoc rn̄. q nō. Cū em̄ fili⁹ filia ve: ⁊ ex altero filio pmortuo nepos vel neptis extiterit: oēs ſimul ad hēditatē vocant. nec ille q gradu pximior ē in vlteriore gradu ꝯſtitutos a ſucceſſiōe excludit. Equū em̄ ē viſū eē nepotes ⁊ neptes in locū pr̄is ſui pmortui ſuccedere. Igit pari rōne ſi qs iteſtat⁹ decedēs hūerit nepotē ex filio pmortuo pnepotē vel pneptē oēs pariter ad ſucceſſionē vocant i teſtō pr̄is: et qꝛ in h caſu placuit nepotes et neptes ⁊ pnepotes ⁊ pronepteſ in locū pr̄is ſui pmortui ſuccedere ꝯueniēs eē viſū ē i ſtirpe ⁊ nō in capite eos hēdes eē: ⁊ ita vt vt fili⁹ ex vna pte ex̄ns dimidiā hr̄ditatis habeat ⁊ nepotes ex alt͛o filio ſiue ſint duo ſiue ſint plures alterā dimidiā ꝯſequāt vt ſicuti pr̄ ſi viueret vnā cū fr̄e ſuo i vna dimidia toti⁹ inteſtato pr̄i ſuccederet. ita nepotes ex eo i locū ei⁹ ſuccedētes ad portionē eius tm̄mō admittant: ⁊ idē eſt ſi ex duob⁹ filijs pmortuis nepoteſ vel ēt neptes exiſtāt: ⁊ ex altero forte vn⁹ vel duo: ⁊ ex altero filio premortuo tres vel q̄ttuor. nā in hoc caſu ſicuti i ſupiori ad vnū vel ad duos ex altero filio natos dimidia pars hereditatiſ aui inteſtati ptinet: ita et ad tres vel quattuor vel plures ex altero filio natos altera dimidia ptinebit. Et hec dicūtur vſq; ad illum. §. Cū aūt queritur. Fran. de are.

k Ex altero filio. ſec⁹ ſi ex filia. vt. j. eod. §. itē vetuſtas. ⁊. j. eod. §. diui. Additio. Hodie ſecus vt ibi no. ⁊ in. l. lega. C. de legi. here. Accur.

l Equum. vt in aut. qb. mo. na. effi. ſui. §. ergo. # colla. ix.

m Vocant. idē eſt ⁊ ſi p bonoꝝ poſſeſſionē vocent. vt. ff. de ꝯ͂ta. l. j. §. vocant. + Sed ꝯ͂. ff. de ꝯtra ta. l. iij. §. j. Sol. nō eſt ꝯ͂: qꝛ ibi pcedit fili⁹ quia patris loco eſt adoptatus ad nepotem. vt. ſ. §. ita demum.

n In ſtirpes. j. ti. j. §. hoc etiam addendum. in fi. contra. Solu. vt ibi.

o Ex altero. ſic. j. eo. §. fi. ſic. ff. de inoffic. teſta. papinianus. §. pinde. ſi ex duobus ſic. ⁊. C. de ſu. ⁊ legi. l. nepotes.

p Ex duobus filijs. premortuis.

q Ex altero. ſcilicet filio.

r Unus. ſcilicet nepos.

Cū aūt querit. Caſus. Dn̄e iā video q ſunt heredes: ⁊ qual'r ſui heredes ſuccedūt ſiue ſint in eodē gradu ſiue in diuerſis gradib⁹ ꝯſtituti. dicatis ergo mihi qn̄ q̄rēdū eſt an aliquis ſuus heres eſſe poſſit. Ad hoc rn̄. Amice: cū q̄ritur an aliqs ſuus heres exiſtere poſſit eo tpe q̄rendū eſt quo certū eſſe ceperit eū inteſtatū deceſſiſſe: ⁊ h cōtingere pōt etiā teſtō facto: qd̄ ptz in tali exēplo. Quidā q habebat filium in ptāte ⁊ ex filio nepotē cōdidit teſtm̄: ⁊ in teſtō ſuo quēdā extraneū inſtituit heredē ⁊ filiū ppriū exheredauit: mortuo teſtatore an̄ aditā hereditatē deceſſit fili⁹ exheredatus. mortuo filio extrane⁹ heres ſcript⁹ deſeruit teſtm̄. vel forte qꝛ noluit adire hereditatē vl' morte vel alia cā impeditus heres eſſe nō potuit: in hoc caſu cū certū eſſe poterit heredem inſtitutū ex teſtō nō fieri heredē nepos ex filio pmortuo ſuus heres auo ab inteſtato exiſtit: qꝛ qn̄ certū eſt patrēfa. iteſtatū deceſſiſſe. ⁊ ita cā teſtamēti redacta eſt ad cām inteſtati ſolus nepos ſuus heres auo inuenit: ⁊ hec obtinēt nō ſolū ſi iſte nepos viuēte auo nat⁹ ſit: ſed etiā ſi lz poſt mortē aui ſit natus viuo tn̄ auo conceptus: ſec⁹ em̄ eſſet ſi poſt mortē aui ꝯcept⁹ fuerit ⁊ natus. nā certe in h caſu ſu⁹ heres auo exiſtere nō pōt. ⁊ hoc ideo: qꝛ nullo iure cognatiōis patrē ſui patris. i. auū ſuū tetigit. Auo em̄ viuēte nōdū aīal fuit. Et ſicut ipe nepoſ poſt mortē aui ꝯcept⁹ ⁊ natus ſu⁹ heres auo eſſe nō pōt. ita nec ille inter liberos cōnumeratur quē fili⁹ emācipat⁹ poſt emācipationē adoptauerit. vnde cū hi videlz nepotes nati poſt mortē aui: ⁊ a filio emācipato poſt emācipationē adoptati nō ſint ſui liberi q̄tū ad hēditatē de iure ciuili neq; bo. poſ. de iure p̄to. petere pn̄t quaſi proximi cognati. Et hec de ſuis heredibus dicta ſufficiant. ⁊ hec dicuntur vſq; ad. §. Emācipati autem. ⁊ littera planiſſima eſt vſq; ad fi. ti. Fran.

s Cū aūt. Eo diligēter notato q ſunt ſui hēdeſ: nūc nota q̄ tpe q̄rēd⁹ eſt q ſu⁹ heres ſit.

t Certū eſt. ſ. e. §. ita demū. ꝯ͂. Sol. vt ibi dixi.

+ Scilz romanoꝝ. ar. l. eū q vectigal. ff. de v. ſig. Idē in alijs ciuitatib⁹ ſm glo. i. l. fallacit. C. de aboli. Qd eſt verū ſi non recognoſcit ſuperiorē. al's ſec⁹ vt ē gl. in. l. j. in. pn. ff. ad le. iul. maie. dic vt pange. hic.

‡ De iure canonico eſt phibitū talib⁹ pugnā tib⁹ miniſtrari ſacra maxime prouocāti. vt. ij. q. iiij. monomachiā. ⁊ in ſpe. de accu. §. ſequit. v. quid ſi. Idē ſa. Pla. ⁊ ē ſingularis ſm ange. hic.

Immō ſm Jo. fab. dz allegare §. filiū. ibi: quid em̄ legalius.

+ Et ſic ne pos aſſumit pſonā pr̄is nedū ab iteſtato / ſz etiā facto teſtō / qd̄ poſtea i pugnatur. Qd ē verū ſi ſuccedit. tit. hereditario qꝛ tūc iuris diſpoſitio q talis ꝯſideraſ: ſec⁹ ſi ti. fideicōmiſſario qꝛ cōſideratur affectio ꝯnaturalit͛ eſt maior. erga. filios q nepotes. ang.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

ſine[a] teſtō deceſſiſſe: qđ accidit[b] ⁊ teſtō deſtituto. Hac rōne ſi filius exheredatus fuerit: et extraneus heres inſtitutus eſt: et filio mortuo[c] poſtea certū fuerit hēdē inſtitutū ex teſtō nō fieri heredem: aut qꝛ noluit eſſe heres/ aut qꝛ nō potuit[d]: nepos auo ſuꝰ heres exiſtet: qꝛ quo tempore certū eſt inteſtatū deceſſiſſe patrēfamilias: ſolꝰ[e] inuenit nepos: ⁊ hoc certum[f] eſt. Et lꝫ poſt mortē aui natus ſit. tñ auo viuo cōceptus: mortuo[g] pr̄e eius: poſteaqꝫ deſerto[h] aui teſtō/ ſuus heres efficit. Plane ſi ⁊ conceptus ⁊ natꝰ fuerit poſt mortem aui mortuo pr̄e ſuo deſertoqꝫ aui poſtea teſtō/ ſuus heres auo non exiſtet: qꝛ nullo iure cognationis patrē ſui pr̄is tetigit[i]. Sꝫ nec ille eſt inter liberos aui quē filiꝰ emācipatus adoptauerat. Hi autē[k] cum non ſint ſui q̄tum ad hereditatem liberi: neqꝫ bonorū poſſeſſionē petere poſſunt: quaſi primi cognati[l] hec de ſuis heredibus.

Emācipatus de iure ciuili incognitus ad ſucceſſionē parentis non venit: pretoris tñ beneficio ꝑ bonorū poſſeſſionem vnde liberi perinde admittetur: ac ſi in eiꝰ poteſtate manſiſſet. Aretinus.

Emācipati autē liberi iure ciuili nihil iuris habēt. neqꝫ eñ ſui heredes ſunt: quia[m] in poteſtate deſierunt parentis eſſe: neqꝫ vllo alio iure[n] per. l. xij. tabu. vocātur. Sꝫ pretor naturali equitate motus dat eis bonoꝝ poſſeſſionē vnde liberi: perinde acſi in poteſtate parentis tēpore mortis fuiſſet: ſiue ſoli ſint[o]/ ſiue cū ſuis heredibus[p] concurrāt. Itaqꝫ duobus liberis extantibus emācipato vno ⁊ eo qui tēpore mortis in poteſtate fuerit: ſane quidē is qui ī ptāte fuerit ſolus iure ciuili heres eſt: ⁊ ſolus ſuus heres: ſed cū emācipatus bñficio pretoris in partē admittitur: euenit vt ſuus heres pro parte[q] heres fiat.

Filiꝰ emācipatꝰ ⁊ poſtea arrogatꝰ ab alio: nō pōt venire etiā de iure ꝑtorio ad hereditatē pr̄is naturalis: niſi ante mortē ſuā fuerit emācipatꝰ ab arrogatore. Si vō emācipareť poſt mortē naturalis pr̄is: habereť vt extraneꝰ quo ad hereditatem vtriuſqꝫ. Aretinus.

At hi[r] qui emācipati a parēte in adoptionem[s] ſe dederunt: non admittunť[t] ad bona naturalis patris quaſi liberi: ſi modo cum is[v] moreref in adoptiua familia ſint. nam viuo[x] eo emancipati ab adoptiuo patre perinde admittuntur ad bona naturalis pr̄is acſi emācipati ab ipſo[y] eſſent: nec vnq̄ in adoptiua familia fuiſſent[z] et conuenienter quod ad adoptiuū patrem pertinet: extraneorū loco eē incipiunt. Poſt mortē vō naturalis pr̄is emancipati ab adoptiuo patre: et q̄tum ad hūc adoptiuum patrē pertinet eq̄ extraneorum[a] loco fiunt ⁊ q̄tum ad naturalis patris bona ptinet/ nihilomagis liberorum gradum nanciſcantur. Quod ideo placuit ſic: qꝛ iniquū erat eſſe in poteſtate patris adoptiui[b] ad quos bona naturalis patris pertineāt vtrū ad liberos eius[c] an ad agnatos[d].

Filius legitimus et naturalis emācipatus: vocatur ad bona patris natulalis beneficio pretoris. Sed filius adoptiuus emancipatus nullo mō pōt admitti ad bona patris adoptiui. Aretinus.

Minus[e] ergo iuris habent adoptiui filij q̄ naturales. Nāqꝫ naturales[f] emancipati beneficio pretoris gradum liberorum retinent licet iure ciuili perdāt. Adoptiui vero emācipati[g] ⁊ iure ciuili perdunt gradum liberorum: et a pretore non adiuuantur[h]: et recte. Naturalia enim iura ciuilis ratio[i] perimere non poteſt[k]: nec quia deſinūt ſui heredes eſſe. poſſunt deſinere filij filieve aut nepotes neptes ve eſſe. Adoptiui vero emancipati[l] extraneorū loco incipiunt eſſe[m]: quia ius nomenqꝫ filij filieve quod per adoptionē cōſecuti ſunt alia ciuili ratiōe: id eſt emancipatione perdunt.

Filius legitimus et naturalis in poteſtate vel emācipatus: habet ꝯtra tabulas de iure pretorio ſi ſit preteritus. niſi fuerit in adoptiua familia tunc temporis adoptiuus vero ſecus.

Eadem[n] hec obſeruantur et in ea bonorum poſſeſſione quam contra tabulas teſtamenti parētis liberis preteritis. i. nec heredibus inſtitutis[o]: neqꝫ (vt opor

a Sine teſtamento. qđ contingit. vij. modis. vt. ſ. e. in prin. diximus.
b Quod accidit. ſcꝫ vt videatur quis ſine teſtamento deceſſiſſe.
c Filio mortuo. ſcꝫ exheredato.
d Non potuit. morte preuentus. vt. ſ. e. §. ita demum.
e Solus. ſcilicet ſuus heres.
f Certū ē. ſ. nepotē ſuū heredē eſſe/ cū nullus ꝑcedat eū. vt. ſ. e. §. j.
g Mortuo. añq̄ adeatur ex teſtō hēditas. Vñ cōſtat nō trāſmitti ad filium de inofficioſo q̄relā. imo etiā ea adita non trāſmittebať olim: ſꝫ hodie ſ. ✝ vt. C. de inoffic. teſta. l. ſcimꝰ. §. fina. ⁊ l. ſi quis filium. ibidem.
h Deſerto. ſ. ab herede qui non vult adire.
i Tetigit. nec enī fuit primus cognatus ei ſcꝫ auo viuo: quo viuo nōdū aīal erat. vt. ff. vnde cog. l. j. §. ſi qs primus. Sed nūqđ hodie ꝑ autē. ſuccedit. vt in aut. de here. q̄ ab inteſt. §. j. col. ix: P. dicit q̄ ſic. qꝛ natura lis cā tm̄ ſpectatur. Jo. ꝯtra. ✝ quia nec de iure pretorio quo caſu naturalis inſpiciebať admittebatur vt ſequiť. vt. j. e. §. emācipati. ⁊. ff. de ſuis et legi. l. titiꝰ. ⁊. l. penult. Additio. Et hec eſt cōmunis opi. vt per Joā. fa. ⁊ per Ang. hic.
k Hi autē. ſ. concepti ⁊ nati poſt mortem aui.
l Quaſi primi cognati. i. tāq̄ agnati. nā agnati ſunt primores q̄ cognati. Nunqđ ergo tertio ordine inter cognatos vocanť: Rñ. M. ſic. vt. ff. e. l. j. in fi. Jo. ſ. qꝛ ibi de cōceptis prius natis/ poſtea loquitur. ſecus ſi poſtea ꝯcipiunť ⁊ naſcunť: vt hic. ✝ ⁊. ff. de iniuſto ru. teſt. ſi quis filio. §. non fuiſſe.
m Quia. bōa ratio. vt ſ. de he. qua. ⁊ dif. §. ſui. ⁊. ſ. e. §. j. ibi: ſui autē ⁊c.
n Neqꝫ vllo alio iure. ſ. neqꝫ vt patroni: neqꝫ vt agnati q̄s vocat lex. xij. tabu. vt. ſ. tit. j. in prin. et j. de ſuc. li. in ꝑnci. aliud ecōtra. vt. ſ. tit. j. §. fi.
o Soli ſint. ſcilꝫ emācipati.
p Cum ſuis heredibꝰ. ſcꝫ cū alijs qui remanſerunt in poteſtate.
q Pro parte. ſcꝫ dimidia. vt. ff. de v. ſig. nomē filiarū. §. portionis.
r At hi. ✝ ſcꝫ vocātur emācipati: ſed non oēs. ⁊ hoc ſequitur at hi ⁊c.
s Adoptionem. id eſt arrogationem.
t Non admittuntur. ff. de contra tabul. l. iij. §. ſi quis filio. contra. Solu. ibi non valuit adoptio ſm̄ Joan. ſed hic valuit. Uel diſtingue an detur extraneo: vt hic. an detur in adoptiōe nepos ex filio emancipato patri eiuſdem: vt ibi. arg. ſ. de adop. §. ſꝫ hodie. Item. C. de adop. l. pe. §. ſed ſiquidem ✝ que eſt contra. Sol. illā intellige. vt. ſ. eo. §. admonendi.

v Cum his. ſcꝫ pater naturalis.
x Viuo eo. ſcꝫ patre naturali.
y Ab ipſo. ſcꝫ patre naturali.
z Fuiſſent. vt. ſ. de exhere. li. §. emancipatos.
a Extraneorum. ſi autem morte patris adoptiui facti eēnt iuris ſui durat agnatiōis ius inter eos. i. inter adoptiuū et naturalem filium adoptantis non emancipatum vt ſibi ſuccedat. vt ff. de graď. co. filium naturalem. et. ff. vnde cog. l. j. §. cognationis. et de adop. l. antepe. M. Itē ⁊ ipſi adoptiuo patri ſuccedunt. vt. j. eo. §. ſed ea. alīs eſt. §. aliquam.
b Adoptiui. poſt emācipationē non prius. vt ſ. eo. §. nec intereſt.
c Eius. ſcilicet naturalis patris.
d Ad agnatos. Nam ſi nō emācipat: certum eſt q̄ filij non ſuccedūt naturali patri ⁊ ita agnati ſuccedūt. vt. ſ. pri. et. ff. vnde liberi. l. j. ſi autem emāciparet ſuccederent filij. vt. ſ. pri. §. et ſic in eius ptāte eſſet ad quē bona naturalis pr̄is ptinerent: qđ eſt abſurdū ⁊ ꝯ regulā iuris: vt hic. et ff. de here. inſti. l. illa iſtitutio. Additio. Item q̄ tūc videť auferret ius q̄ſitū agnatis qđ eſt incōueniens. Et ex his no. q̄ neqꝫ ex teſtō/ neqꝫ ab inteſtato pōt eſſe volūtas captatoria. Ange.
e Minus ergo iuris. Quia naturales emancipati iure pretorio vocantur: ſꝫ adoptiui emācipati nō. vt. ſ. proximo §. ergo ⁊c.
f Naturales ⁊ legitimi.
g Emancipati. ab adoptiuo patre.
h Non adiuuanť. Niſi ſint de ſuis qꝛ auus adoptauit nepotē in filiū ⁊ poſtea emācipauit. vt. ff. ad terc. l. ij. §. adoptiui.
i Ciuilis rō. i. emācipatio que de iure ciuili eſt. vt. ff. de re. iu. actus.
k Non poteſt. ſic. ſ. de leg. agna. tu. §. fin. ſic. ff. de reg. iur. nihil tam.
l Emancipati. ab adoptiuo patre ⁊ poſt mortē naturalis. vt. ſ. §. poſt mortem.
m Incipiunt eſſe. Nota q̄ ſi emancipetur filiꝰ vel filia vel deinceps nō ſunt ſui heredes: non tamen deſinūt eſſe filij vel filie.
n Eadem. que obſeruātur in bonorū poſſeſſione vnde liberi ⁊ in cōtra tabulas bonorum poſſeſſione ſeruantur.
o Inſtitutis. his enim inſtitutis non datur hec bonorum poſſeſſio niſi preteritus rumpat teſtamentum huic ſcꝫ inſtituto viam aperiat. ⁊ hoc eſt quod dicitur niſi preteritus committat edictum. vt. ff. de contra tabu. l. iij. §. ſi quis ex liberis. j. ſi autem preteritus noluit poſt q̄ ſemel agnouit ✝ inſtitutus habet cōtra tabulas iure ſm̄ tabulas qđ eſt mirabile

Marginal notes:

✝ Idē Fa. Pla. et ang
✝ Sequūť Joā. fab. et ange.
✝ Et h̄ cōiter teneť q̄ hodie ꝓcedit q̄n filius fuit rite ⁊ iuſte exheredatus/ nec ſecuta aditio iuxta gl. ſingu. i. §. exheredatos. in auť. ſ. de re. et fal. alīs ꝓtute tranſmiſſiōes hñ admittiť vt per Jo. fa. ⁊ ange.
✝ Iſta glo. nō ē accur.
✝ Dic q̄ iſta ꝯria eſt ſm̄ ius āriquū/
qꝛ h̄ ius non uū dꝫ dicī ꝯ qꝛ q̄n datur aſcēdēti nō admittiť ad ſucceſſionē pr̄is naturalis q̄ſi extraneo. ſic vt. ſ. de adop. §. ſꝫ hodie. ſm̄ Jo. fa. Sed tu dic meliꝰ ſm̄ de Pla. q̄ h̄ loq̄tur de arrogatione ibi de adoptione. ange. hic.
Preteritꝰ q̄n q̄ꝫ committit edictum. ✝ Immo idē eſt etiā ſi repudiat.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

est mirabile. nec expectat preteritum. vt. ff. de ɔtra tabu. l. si post mor/tem. §. fi. ⁊ de leg. prestã. l. nõnũq̃. Accursi⁹. Additio. Quod facit ad questionẽ vt ex contemptu alicuius qui debuit in electione adhiberi: etiam ipso nolente ceteri qui interfuerunt possint eam dicere nullam. Dic vt in. c. ꝙ sicut. extra de elec. per Jo. fab. hic.

vt est casus l. i. nõnũq̃. ff. de leg. pre stan. ang.

tet[a] exheredatis[b] pretor pollicetur. Nam eos quidem qui in potestate[c] mortis tempore fuerint: ⁊ emancipatos vocat ꝑtor ad eãdem bonorum possessionẽ. Eos vero qui in adoptiua familia fuerint per hoc tempus quo naturalis parens moreretur repellit[d]. Item adoptiuos liberos emancipatos ab adoptiuo patre sicut ab intestato ita longe minus contra tabulas testamenti ab bona eius non admittit: quia desinunt in numero liberorum eſſe.

Licet filius emancipatus adoptatus non poſſit venire ad bona patris naturalis per vnde liberi/ vel vnde agnati: venit tamen per vnde cognati. h. d. Arctinus.

Admonendi[e] tamen sum⁹ eos qui in adoptiua familia sunt: quive post mortem naturalis parentis ab adoptiuo patre emancipati fuerint inteſtato parente naturali mortuo: licet ea parte edicti qua liberi ad bonoꝝ[f] poſſeſſionem vocantur: non admittantur: alia tamen parte vocari. i. qua cognati defuncti vocantur. Ex qua parte ita admittuntur: si neqꝫ sui heredes liberi neqꝫ emancipati[g] obstet: neqꝫ agnatus quidem vllus interueniat. Ante eniꝫ pretor liberos vocat tam suos heredes ꝙ emancipatos: deinde legitimos[h] heredes: deinde ꝓximos[i] cognatos.

Adoptatus ab extraneo: hodie non transit in potestatẽ suaꝫ: et ideo nec querelam habet: neqꝫ contra tabulas: licet ab inteſtato succedat: sed quo ad patrẽ naturalẽ vetera iura seruant: nisi fuerit adoptatus ab ascẽdẽte naturali. hoc dicit Arctinus.

Sed ea omnia[k] quidem antiquitati placuerũt. Aliquam[l] autem emendationem a nostra constitutione[m] acceperunt quam super his personis composuimus: que a patrib⁹ suis naturalibus[n] in adoptionem aliis dantur. Inuenimus etenim nonnullos[o] casus in quibus filii et naturalium parentum succeſſionem propter adoptionẽ amittebant: ⁊ adoptione facile per emancipationeꝫ soluta[p] ad neutrius[q] patris succeſſionem vocabantur[r]. Hoc solito more corrigentes: constitutionem[s] scripsimus/ per quã diffiniuimus quando parens naturalis filium suum adoptandum aliis dederit: integra omnia iura ita seruari: atqꝫ si in patris naturalis potestate permansiſſet[t]: nec penitus adoptio fuerit subsecuta. nisi in hoc tantummodo[v] casu: vt poſſit ab itestato[x] ad patris adoptiui venire succeſſionem. Testamento autem ab eo[y] facto/ neqꝫ iure ciuili[z] neqꝫ pretorio[a] ex hereditate eius aliquid persequi poteſt/ neqꝫ contra tabulas bonoꝝ poſſeſſione agnita: neqꝫ inofficiosi[b] querela instituta: cum nec neceſſitas patri adoptiuo imponatur vel cum heredem instituere. vel exheredatum eum facere: vtpote nullo vinculo naturali copulatum: neqꝫ si ex sabiniano senatusconsulto[c] ex tribus maribus fuerit adoptatus. Nam et in huiusmodi casu: neqꝫ quarta ei seruatur: nec vlla actio ad eius[d] persecutionem ei competit. Nostra autem cõstitutione[e] exceptus est is quem parens[f] naturalis adoptandum susceperit. vtroqꝫ enim iure tam naturali ꝙ legitimo in hanc personam concurrente: pristina iura tali adoptioni seruauimus[g] quemadmodum[h] si paterfami. sese dederit ad arrogandũ: que specialiter ⁊ sigillatim ex prefate cõstitutionis tenore poſſunt colligi.

Olim nepos ex filia vel pronepos ex nepte vocabantur ad hereditatem: demum post agnatos: sed ex aliquibus constitutionib⁹ vocabantur cũ diminutione tertie partis simul cum aliis descendentibus quam partẽ etiam minuebant agnati trãsuersales. hodie vo est secus. Et isti tales descendentes succedunt in stirpes non in capita. hoc dicit vsqꝫ in finem. Arctinus.

Item vetustas[i] ex masculis ꝓgenitos plus diligens: solos[k] nepotes vel neptes qui queve ex virili sexu descendunt: ad suorũ vocabat succeſſionem: et iuri agnatorum eos anteponebat[l]. Nepotes autẽ qui ex filiabus nati sunt ⁊ pronepotes ex neptibus cognatorum loco connumerans: post agnatorum lineã eos vocabat[m]: tam in aui vel proaui materni[n] ꝙ in auie vl' proauie siue paterne siue materne[o] succeſſionem. Diui autem[p] principes non paſſi sunt talem contra naturam iniuriam sine competenti emendatione relinquere. Sed cum nepotis ⁊ ꝓnepotis nomen cõmune est vtriſꝗ qui tam ex masculis ꝙ ex femi-

a Ut oportet. s. masculi noĩatim. femie inter ceteros. vt. s. de exhe. li. §. j.

Aliis ꝑteritio habetur ꝓ exheredatione.

b Exheredatis. cuꝫ ergo matris preteritio pro exheredatiõe habeatur. vt. s. de exheredatiõe libero. §. vlti. ceſſat ibi cõtra tab. bono. poſſeſſ. vt ff. de contra tab. illud. §. ad testamẽta. Accursi⁹. Additio. Et est ratio. qꝛ etiam remoto emãcipationis obstaculo (id qd pretor principaliter intẽdit) non eſſet seruus femine: cũ eos in potestate habeat: vt ibi. Ange.

c In potestate. emancipatis cõmittẽtibus edictum: nõ als sm Mar. vt. ff. de contra tab. l. iij. §. si quis ex liberis. Sed Jo. contra. nam nullum dicere poſſunt. et contra tabu. suo iure habent. ‡ vt. ff. de lega. prestan. l. si duo. ⁊ C. de li. pre. maximum. Accursius.

‡ Dic vt. l. is q i ptãte. ff. de leg. ꝓstã. naꝫ vt h est tex. clar⁹ lꝫ ꝓ omancipatis ꝑtor adiuerit bono. pos. qꝛ erat eis neceſſaria/ nõ tamẽ voluit eaꝫ denegare suis: imo ꝯceſſit in casu q voluit vt dictis iurib⁹ qꝛ vocãtur ad ꝯ tabu. nõ vocatur de iur ciuili. vt. l. j. §. vocantur. ff. de ꝯ tab. ange.

d Repellit. scilꝫ pretor nisi sint instituti ⁊ eis cõmittatur edictum. vt. ff. de contra tab. non putauit. §. in adoptione. et. §. vt autẽ. Iteꝫ cõtra. ff. de ꝯ tabu. l. iij. §. si quis filio. Soluitur vt. s. eo. §. at hi. Accursius.

e Admonendi tamen. licet hos duos q sequũtur non admiserim de iure ciuili. vt. s. eo. §. at hi. tamen admonẽdi sum⁹. i. admonemus ⁊c.

f Ad bonoꝝ poſſeſſionem. scꝫ vnde liberi.

g Emãcipati. q sũt sui ꝑ ptorẽ. vt. s. e. §. emãci.

h Legitimos. i. agnatos. vt. j. titu. j. j. rñ.

i Proximos. sic. ff. si ta. te. l. j. sic. ff. quis or. in bo. pos. seruet. l. j. Accur.

k Sed ea omnia. que. s. e. §. at hi dicta sunt. et. s. proxi. §.

l Aliquã. q. d. qdã correximus. qdã retinuimus.

m Constitutione. vt. C. de adop. l. penul.

n Naturalibus ⁊ legitimis. Accursius.

o Nonnullos. id est aliquos. Accursius.

‡ Ista glo. nõ e accur.

p Soluta. ‡ scilꝫ post mortẽ. secus si añ. vt. s. eo. §. at hi. Accursius.

q Ad neutrius. vt. s. e. §. at hi. Accursius.

r Uocabãtur. hoc ideꝫ videtur etiã contingere hodie in casu quem habemus. j. e. §. nostra au. ⁊. C. de adop. l. penulti. §. sed h. Sed dic ꝙ aut adoptans tenetur ei relinquere quartaꝫ vt filio

Adoptãs auus qrtã relinquat adoptato.

arrogato. vi. §. e. §. nsa. ibi: quẽadmodũ ⁊c. Additio. Sꝫ hãc reprobat gl. i. d. l. pe. q: vbi destituit oĩ remedio sibi imputet q se emãcipaꝛ pmisit.

s Constitutionem. scꝫ predictam.

t Permãsiſſet. Nunqd ergo nõ pmansit: Rñ. immo pmãsit. vt. s. de adop. §. sed hodie. Sꝫ hoc dicit referẽdo se ad factũ. q. d. ac si de iure et de facto in eius familia permansiſſet.

v Tantummõ. Nunqd eũ in ius vocabit sine venia: Itẽ nunqd alimẽta tali filio dare tenet: Rñ. nõ p hãc lraꝫ. vt. s. de adop. §. sꝫ hodie. ‡ P. dicit ꝯ.

‡ Opinionẽ istꝫ⁹ glo. ꝯ Pla. approbat Ange. hic q ad primã questionẽ indistincte. licet Joan. fab. videat stare cum. Pl. Itẽ quo ad secundã nisi opareꝫ ipsi pri adoptiuo. ar. l. i rebus. §. pñt. ff. cõmo. vel nisi pr naturalis egeret et adoptat⁹ non habeat vñ se alere poſſit. arg. l. pe. ff. de li. agno.

x Ab inteſtato. i. simul cũ aliis naturalibus. vt C. de suis et legi. si te. nõ tñ succeditalis consanguineis sui patris adoptiui. vt. C. d adop. l. pe. §. sꝫ sigdẽ. in fin. Accur. Additio. Hoc veruꝫ de iure nouo: secus de iure antiquo. vt. C. de adop. l. qui in adoptionem.

y Ab eo. scꝫ adoptiuo patre.

z Neqꝫ iure ciuili. quia nõ est in potestate sua.

a Neqꝫ ꝑtorio. Qz nõ est emancipatus ab eo. vt. s. de exhe. li. in prin. ⁊ §. emancipatos. ⁊. §. fin.

b Inofficiosi. s. de inoffi. test. §. tam aũt. s. Sol. illa intelligit sm distinctionẽ. hꝫ. §. vt ibi dz.

c Sabiniano senatuscõsulto. Qd nõ habemus sed dicebat ꝙ tres inuenes arrogãti deferebant vtrunũ eligeret quo casu magna erat h solẽnitas. vñ ex ɔstitutiõe diui pij quartã ei dabat arrogato: qd hodie nõ est i vsu: immo idẽ hoc casu: vt et als: vt hic. et. C. de adopti. l. pe. §. qd autem.

d Ad eius. scꝫ quarte.

e Constõne. vt. C. de adop. l. peñ. §. si vero pr.

f Parẽs. hoc in infinitum accipe. vt. ff. de gra. l. iurisc̃sult⁹. §. paretes.

g Seruauimus. Vt siue loco filii habeatur siue nepotis adoptetur ac si vere naturalis eſſet scꝫ filio precedente nepotẽ. vt. C. de adop. l. peñ. §. ꝗ autem in filio.

h Quẽadmoduꝫ. q. d. sic transit vt in hoc casu qui sequitur.

i Item vetustas. Correximus ius antiquũ circa liberos primi gradus naturales siue adoptiuos: nũc circa vlteriores.

k Solos. i. h male. Ac.

l Anteponebat. i. h bñ.

m Vocabat. s. vetustas nõ ciuilis iuris auctoritas. vt. s. de pretorij. vt §. ti. j. §. sed quia.

n Aui. scilꝫ moriẽte masculo de cuius bonis agitur. vt. j. §. proxi.

o Materne. s. moriẽte femina. vt. j. pri. §. Acc.

p Diui autẽ pncipes. vt. C. de suis ⁊ legi. li. de-

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

nis deſcendunt: ideo eūdem gradum et ordinem ſucceſſionis eis donauerunt[a]. Sed vt aliquid amplius ſit eis qui non ſolum nature: ſed etiam veteris iuris[b] ſuffragijs muniuntur[c]: portionem nepotum vel neptū vel deinceps (de quibus ſupra diximus[d]) paulo[e] minuendam eſſe exiſtimauerunt[f]: vt minus tertia parte acciperent ꝙ mater eorum vel auia fuerat acceptura: vel pater eorū: vel auus paternus ſiue matern⁹ quando femina mortua ſit[g] / de cuius hereditate agitur hiſqȝ[h] (licet ſoli ſint) adeuntibus agnatos minime vocabant. Et queadmodum lex. xij. tabularum filio mortuo nepotes vel neptes: pronepotes vel proneptes in locuz patris ſui ad ſucceſſionez aui ſui vocat[i]: ita ⁊ ꝑncipalis diſpoſitio in locuz matris ſue vel auie: eos cum iam deſignata partis tertie[k] diminutione vocat. Sed nos cū adhuc dubitatio manebat iter agnatos ⁊ memoratos nepotes: quartam partem ſubſtātie defuncti / agnatis ſibi vendicātibus ex cuiuſdā cōſtitutionis[l] auctoritate memoratam quidem conſtitutionem a noſtro codice ſegregauim⁹: neqȝ inſeri eam ex theodoſiano codice in eo conceſſimus. Noſtra autez conſtitutione[m] promulgata toti iuri eius derogatum eſt. ⁊ ſancimus (talibus nepotibus ex filia: vel ꝑnepotibus ex nepte ⁊ deinceps ſuperſtitibus) agnatos nullam partē mortui ſucceſſionis ſibi vendicare: ne hi qui ex trāſuerſa[n] linea veniūt potiores his[o] habeātur: qui recto iure deſcendūt. Quam conſtitutionem noſtram obtinere ſm ſui vigorem et tempora[p] et nunc ſancimus. Ita tamen[q] vt queadmodū inter filios et nepotes ex filio antiquitas[r] ſtatuit non in capita: ſed in ſtirpes diuidi hereditatem: ſimiliter nos inter filios ⁊ nepotes ex filia fieri diſtributionem iubemus vel inter omnes nepotes vel neptes: ⁊ inter pronepotes ⁊ proneptes et alias deinceps perſonas: vt vtraqȝ progenies matris vel patris: auie vel aui portionem ſine vlla diminutione[s] conſequatur: vt ſi forte vnus vel duo ex vna parte: ex altera tres aut quattuor extēt. vnus aut duo dimidiā: alteri tres aut quattuor alteram dimidiam hereditatis habeant[t].

¶ De legitima agnatorum ſucceſſione. Titulus. ij.

¶ Deficientibus ſuis hereditas deuoluitur ad agnatos ex le. xij. tabularum. Ang.

SI nemo[v] ſuus[x] heres vel eorum quos inter ſuos heredes pretor[y] vel conſtitutiones[z] vocant exiſtat[a] ⁊ qui ſucceſſionez[b] quoquo modo[c] amplectitur: tunc ex lege xij. tabu. ad agnatum[d] proximū[e] pertinet hereditas.

¶ Agnati ſunt illi qui ex linea maſculina deſcendunt: vel etiam ex adoptione: dummodo ſint in priori gradu.

¶ Sunt autem agnati[f] (vt primo quoqȝ libro[g] tradidimus) cognati per virilis ſexus perſonas cognatione[h] coniūcti quaſi a patre cognati. Itaqȝ ex eodem patre nati fratres agnati ſibi ſunt / qui ⁊ conſanguinei[i] vocātur: nec requiritur an etiam eandem matrem habuerint. Item patruus fratris filio ⁊ inuicē[k] is illi agnatus eſt. Eodem numero ſunt fratres patrueles: id eſt q ex duob⁹ fratribus procreati ſunt: qui etiā conſobrini[l] vocantur qua ratione etiā ad plures gradus agnationis peruenire poterimus. Hi etiā qui poſt mortem patris naſcuntur iura conſanguinitatis[m] nanciſcuntur. Non tamen[n] omnibus ſimul agnatis dat[o] lex hereditatem: ſed his[p] qui tunc proximiori gradu ſunt: cuz certum[q] eſſe ceperit aliquem inteſtatū deceſſiſſe. Per adoptionem[r] quoqȝ agnationis ius conſiſtit: velu-

functus. ⁊ C. de col. l. illam.
a ¶ Donauerunt. ſ. principes: ſed non idem commodum: vt ſequitur.
b ¶ Veteris iuris. id eſt. l. xij. tabularum.
c ¶ Muniuntur. No. duas ratiōes vincere vnam. vt. ſ. de adop. §. ſed hodie. in fin. §.
d ¶ Dixim⁹. ſ. nullo mō niſi in tertio ordine ſuccederet. vt. ſ. pri. §.
e ¶ Paulo. No. parū de tertia parte totius rei dici. ſic in aut. de exhi. ⁊ introdu. reis. §. ſancimus. Additio. Quod fac ad multa dic ꝙ hoc relinqꝛ arbitrio iudicis. l. illa tū adiectio. ff. de vb. ſi. ⁊. l. cū furti. ff. de in lit. iur.
f ¶ Exiſtimauerunt. ſcilicet principes.
g ¶ Mortua ſit. No. duos caſus. Si ei moriꝛ femina nepotes vl' neptes ex maſculis / vel feminis in nihilū olim: niſi poſt agnatos. hodie cū diminutione ſuccedūt tertie partis. Si moriꝛ maſculus nepotes ex filia tū voceꝛ cū diminutiōe tertie partis: vt hic dꝛ.
h ¶ Hiſqȝ. ſ. qui deſcendunt ex femineo ſexu.
i ¶ Vocat. ſ. eod. §. cum filius. Accurſius.
k ¶ Partis tertie diminutione. Qō de hac diminutione tertie dꝛ corrigiꝛ ꝑ ſequentem. §. ſm M. ſed nos ſm. B. dicimus ſequentē. §. loqui in quadā alia parte que debebaꝛ agnatis. ſ. qrta: nō aūt de hac tertia: ſed per aut. dicimus de hac tertia correctū. ſcȝ equaliter hodie veniant. vt in aut. de triē. ⁊ ſemiſ. §. neqȝ illo. col. iij.
l ¶ Conſtōnis. quam nō habemus vt ſequitur.
m ¶ Cōſtitutione. vt. C. de ſuis ⁊ legi. l. fi.
n ¶ Trāſuerſa linea. Sic in aut. de nō eli. §. cū igitur. circa finem. col. j.
o ¶ His. ſ. nepotib⁹ ⁊ ꝑnepotibus ex filia.
p ¶ Et tpa. Vt in futuris caſibus tū valeāt. vt. C. de ſuis ⁊ legi. l. vlt. Acc.
q ¶ Ita tū. Hoc qō ſeqꝛ eſt referendū. ſ. ad. §. diui. non ad proximum.
r ¶ Antiqtas ſtatuit. ſ. eo. §. cum filius.
s ¶ Diminutione. ſ. qrte q debebaꝛ agnatis nō tertie q debebaꝛ patruis. vt ſ. pri. §. diximus.
t ¶ Habeāt. immo in capita vꝛ diuidi. vt. j. tit. j. §. h etiā addendū. in fi. §. Sed ibi de collateralibus: hic de deſcēdētibus loquitur. Additio. No. ꝙ nō tū nepotes / ſed pronepotes ſuccedunt in ſtirpes ⁊ veniūt per repreſentationē cuius cōtrariū videꝛ dici in aut. de ſuc. ab inteſta. §. huiuſmodi. Angelus.

deuolnātur: tā de iure vetuſtiſſimo ⁊ de iure pretoris ꝙ etiā media iuris prudētia. xij. ta. ⁊ tpe iuſtiniani. Quarto ꝙ gnī agnatoꝝ īperator addidit vnū cognatū. Quinto ꝙ. l. xij. tab. prim⁹ agnat⁹ vocaꝛ: ⁊ qs dicaꝛ primus. Sexto ꝙ ex. l. xij. tab. primo repudiāte ſequēs nō admittebaꝛ. hodie vō ſic. Septimo ꝙ filij emācipati hereditas eſt legitima pⁱi. Scda ibi: Sunt aūt. Tertia ibi: Ceterū. Quarta ibi: hoc etiā addenduz. Quinta ibi: Si plures ſint. Sexta ibi: Placebat. Septia ibi: Ad legitimam.
v ¶ Si nemo. etiā vnus. vt. ff. de teſt. tu. ſi nemo.
x ¶ Suus. ſ. ti. j. §. j. Ac.
y ¶ Pretor. ſ. ti. j. §. emācipati. Accurſius.
z ¶ Cōſtitutiones. ſ. ti. j. §. quib⁹ connūerari. ⁊. §. diui. Accurſius.
a ¶ Exiſtat. Dico ⁊ amplectitur: nā hec duo neceſſaria ſunt. Accur.
b ¶ Succeſſionem defuncti. Accurſius.
c ¶ Quoquo modo. ſ. ciuili vel pretorio iure.
d ¶ Agnatuz. Capite nō minutū. vt. ff. e. capitis.
e ¶ Proximuz. id eſt qui proximior eſt defuncto. j. eo. §. plures. ⁊. §. proximus. Accurſius.
f ¶ Sunt autem agnati. ſic. ff. de legi. tuto. l. ſunt autem. Accur.
g ¶ Libro. vt. ſ. de legi. agna. tu. §. ſunt.
h ¶ Cognatiōe. Cognatio eſt gen⁹ / agnatio ſpecies. vn̄ quiſqs eſt agnatus eſt cognatus: ſed nō conuertitur.
i ¶ Cōſanguinei. qſi ex eodez ſanguine nati. ceteri agnati nō dn̄r ꝯſanguinei. + vt. ff. de ſu. ⁊ le. l. ij.
k ¶ Inuicem. ſ. filius fratris patruo.
l ¶ Etiam cōſobrini. improprie. vt. j. ō gra. cog. §. quarto.
m ¶ Iura cōſanguinitatis. ſ. ad ſuos fratres pri⁹ natos. ad reliquos vero agnatos agnationis tū ius acquiriꝛ. vt. ſ. proxi. diximus. Et eſt veruz h ſi viuēte eo de cui⁹ hereditate agitur ꝯcepti ſaltem erant. vt. ff. de ſuis ⁊ leg. he. titi⁹. ⁊. ff. vn̄ cog. l. j. §. ſi quis proximior. Accur. Additio. Alīs ex perſona ſua non ſuccedit: ſed bene ex perſona patris. Angelus.
n ¶ Non tū. ꝙuis agnati voceꝛ ad hereditatem: nō tū ⁊c. Additio. Et ſic nota ſꝫ Ang. diſpoſitionem abſolutā debere intelligi ſm ordinis prerogatiuam. Quod facit ad eum qui accepit in emphiteoſim vel cui legatur aliquid pro ſe ⁊ filijs ſuis. vt videantur eſſe vocati ſm ordinis charitatem.
o ¶ Dat lex. ſcȝ. xij. tabularum.
p ¶ Sed his. ⁊ omnibus his. vt. j. eo. §. ſi plures.
q ¶ Certū. qō eſt etiā. ſ. facto teſtō qō euanuit qō dic vt. j. §. proximo.
r ¶ Per adoptionē qꝫ. q. d. nō ſolū iure naturali ꝯſtituiꝛ agnatio: ſꝫ etiam ciuili: vt ꝑ adoptionē. ſ. quālibet iure iſto. vt. ff. ō adop. l. j. ⁊. ſ. de adoptio. in ꝑn. ſꝫ hodie ꝑ eā tū ex q trāſit in ptātē arrogatoris. vt. ſ. e. ti. j. §. nr̄a aūt. ſꝫ tū lꝫ nō fiat agnatus. ſ. hodie: qꝛ nō trāſit in poteſtatē extranei arrogātis: ſuccedit tamē ab inteſtato patri tū: nō alijs patris agnatis. vt. C.

+ Quid aute i vterinis an dicantur ꝯſanguinei vide Ange. hic.

Continuatio. ¶ De legitima agnatoꝝ ſucceſſiōe. ¶ Quia. ſ. ti. pri. dictū eſt qualiter ſuccedāt ſui heredes ſiue liberi. Verum qꝛ poſt ſuos vocanꝛ prius agnati ꝙ cognati. vt. j. e. §. fi. ⁊. l. j. §. poſt ſuos. ff. de ſuis ⁊ legi. iō poſt titulum precedentem poſuit iſtum. Aretinus.

Diuiſio. SI nemo. ¶ Totus iſte titu. diuidiꝛ in. vij. partes. Prio qn̄ admittiꝛ agnat⁹. Scdo qs eſt agnat⁹. Tertio vſqȝ ad qtuz gradū agnati veniūt / ⁊ vſqȝ ad quotas pſonas femininas

agnatis. vt. C. de adop. l. penul. §. ſed ſiquidem. Accurſius.
a ¶ Naturales. ⁊ ligitimos: nõ tñ emãcipatos. vt. ff. de gra. co. l. ſi filiũ.
b ¶ Item ſi quis. non ſolum pater de quo dictum eſt.
c ¶ Suos heredes eſſe. i. agnaſcitur alijs agnatis adoptãtis et eis cognatus fit. vt. ff. de adop. qui in adoptionem.

c ¶ Nos vero. Hic iuſtinianus loquitur.
d ¶ Laudamus qdẽ ꝑtores. ✠ No. ꝙ ille eſt laudãd⁹ q eſt inuẽtor alicui⁹ ordinationis ſiue diſpoſitionis lꝫ nõ eque ꝑfecte adinuenerit: qꝛ facile eſt adinuẽtis addere. vt. l. j. C. de vete. iur. enu. Ange. aretinus.
e ¶ Huic cauſe. i. expulſioni agnatorum.

ti inter filios naturales[a] ⁊ eos q̊s pater eorum adoptauit: nec dubium eſt quin improprie conſanguinei appellentur. Item ſi[b] quis ex ceteris agnatis tuis: veluti frater: aut patruus: aut deniqꝫ is qui lõgiore gradu eſt adoptauerit aliquem: agnatus inter ſuos[c] heredes eſſe non dubitatur.

¶ Femine agnate vt ſororis amita. filia fr̃is aut patrui hodie de iure ciuili admittunt̃ cuꝫ omnib⁹ agnatis. Et in admittẽdo huiuſmodi femias agnatas ſunt qnqꝫ iura. Unuꝫ eſt lex. xij. tabu. Aliud eſt in media iuris prudẽtia. Tertium eſt ius pretoriũ. Quartũ eſt qdã cõſtitutio imperialis. Quintum eſt ius nouiſſimũ. Aretinus.

¶ Ceteruꝫ[d] inter maſculos quidem agnationis iure hereditas: etiaꝫ ſi longiſſimo[e] gradu ſint vltro citroqꝫ capitur. ¶ Quod ad feminas[f] v̾o attinet ita placebat[g]: vt ipſe cõſanguinitatis[h] iure tm̃ capiãt hereditatẽ. ſi ſorores ſint: vlterius nõ capiãt. Maſculi aũt ad earũ[i] hereditates (etiaꝫ ſi longiſſimo gradu ſint) admittãtur. Qua de cã fratris tui aut patrui tui filie: vel amite tue hẽditas ad te ꝑtinebat: tua[k] v̾o ad illas non ꝑtinebat. Quod iõ ita cõſtitutuꝫ erat: qꝛ cõmodi⁹ videbat̃ ita iura ↄſtitui vt plerũqꝫ[l] hereditates ad maſculos[m] cõfluerẽt. Sed qꝛ ſane iniquũ erat in vniuerſum eas[n] q̃ſi extraneas repelli: ꝑtor eas ad bonoꝝ poſſeſſionem admittit: ea parte qua ꝓximitat̃[o] noie bonoꝝ poſſeſſionẽ pollicet̃: ex q̃ parte ita ſcꝫ admittunt̃: ſi neqꝫ agnatus vllus: nec ꝓximior cognat⁹ interueniat[p]. Et hec quidẽ[q] lex. xij. tabu. nullo mõ introduxit: ſꝫ ſimplicitatem[r] legibus amicã amplexa. ſilimodo oẽs agnatos ſiue maſculos ſiue feminas cuiuſcũqꝫ grad⁹ ad ſilitudinẽ ſuoꝝ iuicẽ ad ſucceſſionem vocabat. Media autẽ iuris prudentia que erat quidem lege duodecim tabularuꝫ iunior[s]: imperiali autem diſpoſitione anterior[t] ſubtilitate quadã excogitata p̄fatã[v] differẽtiã inducebat et penit⁹ eas[x] a ſucceſſiõe agnatorũ repellebat omni[y] alia ſucceſſione incognita: donec pretores paulatim aſperitatẽ iuris ciuilis[z] corrigentes: ſiue quod deeſt adimplentes humano ꝓpoſito aliũ ordinẽ ſuis edictis addiderunt ⁊ cognationis linea ꝓximitatis noie introducta: per bonoꝝ poſſeſſionẽ eas adiuuabant. et pollicebãtur his[a] bonoruꝫ poſſeſſionem / que vnde cognati[b] appellãtur. Nos[c] vero legem duodecim tabularũ ſequẽtes et ei⁹ veſtigia in hac parte cõſeruãtes laudamus quidẽ ꝑtores[d] ſue humanitatis: non tamẽ eos in plenum huic cauſe[e] mederi inuenim⁹: quare[f] etẽ̃i vno eodemqꝫ gradu naturali cõcurrente ⁊ agnatiõis titulus[g] taꝫ in maſculis q̃ in feminis equa lãce conſtitutis[h]: maſculis qdẽ dabatur[i] ad ſucceſſionẽ venire oim agnatorum: ex agnatis autẽ mulieribus nulli penitus niſi ſoli ſorori ad agnatoꝝ ſucceſſioneꝫ patebat aditus[k]. Ideo nos in plenuꝫ omnia reducẽtes: ⁊ ad ius duodecim tabularũ eãdem diſpoſitionem exequãtes: noſtra cõſtitutione[l] ſancimus oẽs legitimas ꝑſonas: id eſt ꝑ virilẽ ſexũ deſcẽdẽtes: ſiue maſculini gñis ſiue feminini ſint ſili[m] modo ad iura ſucceſſionis legitime ab iteſtato vocari ſm̃ ſui gradus prerogatiuã: nec ideo excludendas: qꝛ ↄſanguinitatis[n] iura ſicut germane non habent.

¶ Inter agnatos admittuntur deſcendentes ex ſororibus etiam vterinis ſi in ꝑio gradu ſint. hoc dicit Aretinus.

¶ Hoc etiam addẽdum noſtre conſtitutioni exiſtimauimus[o]: vt trãſferatur vnus tantummodo[p] gradus a iure cognationis in legitimam[q] ſucceſſionem: vt nõ ſolum fratris fili⁹ et filia (ſm̃ qd̾ iaꝫ diffiniuim⁹) ad ſucceſſionem patrui ſui vocentur: ſed etiã germane[r] conſanguinee vel ſororis vterine[s] filius et filia ſoli: et nõ deinceps[t] perſone vna cum his ad iura auunculi ſui perueniant. ¶ Et mortuo eo qui patruus quidem eſt ſui fratris filijs: auũculus autem ſororis ſue ſoboli: ſimili modo ab vtroqꝫ latere ſuccedant: tanq̃[v] ſi omnes ex maſculis deſcendẽtes legitimo iure veniant: ſcilicet vbi frater et ſoror ſuperſtites[x] non ſunt. His etenim perſonis precedentibus et ſucceſſionem admittentib⁹ ceteri gradus remanent penitus ſemoti: videlicet hereditate non in ſtirpes / ſed in capita[y] diuidenda.

¶ Licet ſint plures agnati: tamẽ ſolus proximior in gradu vocatur. Et ſi plures ſint in proximiori gradu: omnes ſimul vocantur. hoc dicit Aretinus.

¶ Si plures[z] ſint grad⁹ agnato

d ¶ Ceterũ. i. certe. vl̾ aliter. lex quidem. xij. tabu. deferebat hẽditatẽ agnatis proximis: ſed media iuris prudentia cum diſtinctione: ⁊ ideo hic dicit ceterum pro ſed.
e ¶ Longiſſimo. i. decimo. vt. j. de ſuc. co. §. fi.
f ¶ Feminas. agnatas.
g ¶ Ita placebat. Nota caute dicit placeba ⁊ nõ placet. vt. j. §. nos vero. et hoc erat per mediã iuris prudentiaꝫ nõ per. l. xij. tabula. neqꝫ per pretorem. vt. j. eod. §. et hoc quidem. ⁊. §. media.
h ¶ Conſanguinitatis. i. agnationis.
i ¶ Earum. ſcꝫ feminaꝝ.
k ¶ Tua. ſcꝫ hereditas.
l ¶ Plerũqꝫ. hoc ꝓpter conſanguineas ſorores / de quibus modo dixit. Additio. Et hinc ſumitur ratio ſtatutoꝝ cõmuniter per italiam ꝙ ſtãtibus maſculis femine nõ ſuccedant: quia ſtatuta parte maſculorum ſunt fauorabilia ⁊ ex parte feminarum odioſa. vt hic per Ange.
m ¶ Ad maſculos. ſic. s̃. ti. j. §. item vetuſtas.
n ¶ Eas. id eſt agnatas feminas.
o ¶ Proximitatis. id eſt cognationis.
p ¶ Interueniat. nec aliquis ſuoruꝫ. vt. s̃. tit. j. §. admonendi. in fi. §.
q ¶ Et hec quidem. que ſcꝫ in. §. ceterum. ⁊. §. ſed quia dicta ſunt.
r ¶ Sed ſimplicitatẽ. remota differẽtia agnatorum inter maſculos et feminas. ſic. s̃. de fideicõ. here. §. ſed quia.
s ¶ Junior. et ſic nota ꝙ lex. xij. tabu. eſt vetuſtior q̃ media iuris prudẽtia ⁊ q̃ ius pretorium.
t ¶ Anterior. i. ↄſtitutione anteriori. j̃. ſcripta q̃ eſt. C. de legi. here. l. lege xij. tabularum. Accur.
v ¶ Prefatã. ſcꝫ dictã. s̃. eodem. §. ceterum.
x ¶ Eas. agnatas feminas niſi ſorores.
y ¶ Omni. Naꝫ ordo cognatoꝝ non erat adhuc. Uel dic etiã deficientib⁹ agnatis ipſi tamen non vocabantur.
z ¶ Juris ciuilis. i. medie iuris prudẽtie qd̾ ſcꝫ ciuile d̾r. vt. ff. d̾ orig. iur. l. ij. §. hec diſputatio. Acc.
a ¶ His. id eſt mulierib⁹ agnatis vltra ſorores.
b ¶ Unde cognati. ſic dicta: qꝛ per eã cognati vocantur. Accurſius.

f ¶ Quare etenim. Bene dico fore prouidendum agnatis feminis quare etenim ⁊c.
g ¶ Titulus. id eſt nominibus. Accurſius.
h ¶ Cõſtitutis. i. ordinatis. Accurſius.
i ¶ Dabatur. i. concedebatur. Acccurſius.
k ¶ Aditus. certe nõ erat ratio iuſta vel ſufficiens lꝫ aliqua ſit. vt. s̃. eod. §. ceterum. in fi.
l ¶ Conſtõne. vt. C. de le. he. l. lege. xij. tabu. Acc.
m ¶ Simili mõ. i. hincinde. Uel dic ita femine vt mares.
n ¶ Conſanguinitatis. i. licet nõ ſint ſorores que germane vocantur quaſi ex eodẽ germine nate.
o ¶ Exiſtimauim⁹. vt. C. de le. he. lege. xij. tabula. §. j. ⁊. §. in his.
p ¶ Tm̃modo. i. nõ vlterior. ꝓximor tñ ſit vt ipẽ ſorores vel fratres vterini vl̾ vterine vt ſequitur. vt. C. de legi. here. l. fi. §. ſed neqꝫ.
q ¶ In legitimam. Scilicet agnatorum.
r ¶ Germane. id eſt nate ex eodem patre et matre cum defuncto.
s ¶ Uterine. i. nate ex eadem matre tm̃.
t ¶ Deiceps. i. vlteriores ſiue i gradu remotiores.
v ¶ Tãq̃. ✠ nota ex hoc textu ꝙ iſti ĩproprie ſũt agnati: et ideo non comprehenderentur in ſtatutis loquẽtibus de agnatis. Angelus.
x ¶ Supſtites. Hoc corrigitur per auẽ. ceſſante. C. de legi. heredi. qꝛ cum his admittuntur. Item et in alio qd̾ ſubijcitur hic. §. corrigitur: quia in ſtirpes fit diuiſio hodie. ſed poſt hos filios fratrum fit diuiſio in capita. vt in auten. de here. que ab inteſt. §. reliquũ. collatio. ix. et in auten. vt fratrum filij. §. j. colla. ix. Uel dic quod dicit in auten. in ſtirpes diuidi: verum eſt quando cũ alijs. ſcilꝫ patruis vocãtur nepotes: al's in capita: vt hic.
y ¶ In capita. s̃. titu. j. in fine. contra. Solu. ibi de deſcendentibus loquitur: hic de collateralib⁹. Accurſius.
z ¶ Si plures ſint. ſic in auẽ. de hered. que ab inteſta. §. ſi vero neqꝫ fratres. col. ix. ⁊. ff. de ſuis ⁊ legitimis heredi. l. ij. §. hereditas.

✠ Iſta glo. nõ ẽ accur. ſed eſt additio.

✠ Iſta. glo. etiã non eſt Accur.

Filij fr̃is ſuccedunt cum patruo: et in ſtirpes fit diuiſio.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Habetur. hoc corrigitur. vt. ꝫ. dixi per aut. ceſſante. Accurſius.
b ¶ Proximus. ſic. ꝫ. ti. j. §. cum autem.
c ¶ Queritur ſic. ꝫ. eo. §. non tamen.
d ¶ Tunc enim. ſcꝫ cum non aditur hereditas ex teſtamento.
e ¶ Longo tempore. id eſt poſt mortem.
f ¶ Placebat. ſcilꝫ ex leg. .xij. tabularum.

rum: aperte lex .xij. tabularũ proximũ vocat. Itaq; ſi (verbi gratia) ſint defuncti frater & alterius fratris filius aut patruus: frater potior habetur[a]. Et quãuis ſingulari numero vſa lex .xij. tabularum proximum vocet: tamen dubiũ nõ eſt quin ſi plures ſint eiuſdem gradus omnes admittãtur. Nam & proprie proximus ex pluribus gradibus intelligitur: & tamen non dubium eſt quin licꝫ vnus ſit gradus agnatorum: pertineat ad eos hereditas.

¶ Proximus inſpicitur tempore teſtamenti deſtituti quando teſtamentum factum eſt: al's autem tẽpore mortis teſtãtis. h. d. Are.

¶ Proximus[b] autem ſiquidem nullo teſtamento facto quiſq; deceſſerit: per hoc tempus requiritur quo mortuus eſt is de cuius hereditate queritur[c]. Q; ſi facto teſtamento quiſq; deceſſerit: per hoc tempus requiritur quo certum eſſe ceperit nullum ex teſtamento heredem extiturũ. Tũc enim[d] proprie quiſq; inteſtatus deceſſiſſe intelligitur. Quod quidem aliquando longo tempore[e] declaratur: in quo ſpacio temporis ſepe accidit, vt proximiore mortuo, proximus eſſe incipiat: qui moriente teſtatore non erat proximus.

¶ Olim non erat locus ſucceſſorio edicto in agnatis de perſona in perſonam: ſed ſolum de ordine in ordinem. hodie vero eſt de perſona in perſonam. hoc dicit Are.

¶ Placebat[f] autem in eo genere[g] percipiendarum hereditatum ſucceſſionem[h] nõ eſſe. id eſt vt q̃uis proxim⁹ qui (ſm ea que diximus) vocatur ad hereditatẽ: aut ſpreuerit hereditatem: aut anteq̃ adeat deceſſerit: nihilomagis[i] legitimo iure ſequentes admittuntur. Quod iterum pretores imperfecto iure corrigentes: non in totũ ſine adminiculo relinquebãt. ſed ex cognatorũ ordine eos vocabant: vtpote agnationis iure eis recluſo. Sed nos[k] nihil perfectiſſimo iuri deeſſe cupientes, noſtra conſtitutione ſancimus, quam de iure patronatus (humanitate ſuggerẽte) protulim⁹[l] ſucceſſionem in agnatorum hereditatibus non eſſe eis denegandã.

¶ Cum ſatis[m] abſurdum erat q̃d cognatis a pretore apertum[n] eſt, hoc agnatis eſſe recluſum. maxime[o] cum in onere quidem tutelarum: et primo gradu[p] deficiente ſequens ſuccedit: et quod in onere obtinebat, non erat in lucro permiſſum.

¶ Olim pater admittebatur ad legitimam hereditatem filij emãcipati: ſi in emancipatione fuerat cõtracta fiducia. Hodie vero p̃ſumitur contractam eſſe fiduciã. h. d. Aretinus.

¶ Ad legitimam[q] ſucceſſionem nihilominus vocatur etiam parens[r] qui contracta fiducia filium vel filiam: nepotem vel neptem: ac deinceps emancipat quod ex noſtra conſtitutione[s] omnino inducitur: vt emancipationes liberorum ſemper videantur quaſi contracta[t] fiducia fieri: cum apud veteres non aliter[v] hoc obtinebat: niſi ſpecialiter contracta fiducia parens manumiſiſſet[x].

¶ De ſenatuſconſulto tertuliano. Titulus .iij.

¶ Lege .xij. tabularũ mater non ſuccedebat filio ab inteſtato. nec econtra filius matri: ſed ex conſtitutione ſenatuſconſulti tertuliani ſi ingenua tres: libertina quatuor liberos enixa fuerat illis ab inteſtato ſuccedebat. Aretinus.

Lex duodecim tabularum ita ſtricto iure vtebatur & preponebat[y] maſculorum[z] progeniem & eos qui per feminini ſexus neceſſitudinẽ[a] ſibi iungũtur adeo expellebat, vt neq; quidem inter matrẽ & filium[b] filiamve vltro citroq; hereditatis capiende ius daret: niſi q; pretores ex proximitate cognatorum eas perſonas ad ſucceſſionẽ (bonorum poſſeſſione vnde cognati accõmodata) vocabãt. Sed he iuris anguſtie[c] poſtea[d] emendate ſunt. Et primus quidem diuus Claudius matri ad ſolatiũ liberorum amiſſorum[e] legitimam eorum[f] detulit hereditatẽ. Poſtea autem ſenatuſconſulto tertuliano: q̃d diui Adriani temporibus factũ eſt pleniſſime de triſti ſucceſſione matri non etiam auie[g] deferenda cautum eſt: vt mater ingenua trium liberorũ ius habens[h]:

g ¶ In eo genere. ſcilicet iure ſucceſſionis.
h ¶ Succeſſionem nõ eſſe. id eſt ſucceſſorium edictum inter agnatos locum non habet. ſcilicet de perſona in perſonam: ſed inter cognatos ſic. vt j. ſequitur. vt. ff. ð ſucceſ. edic. l. j. §. quibus. ſed de ordine in ordinem ſeu de capite in caput ſic. ✠ vt de liberis in agnatos, de agnatis in cognatos: et poſt in virum et vxorem: vt ſequitur. vt. ff. ſi ta. teſta. nul. ex. l. j. j. rñ.
i ¶ Nihilomagis. i. nõ iõ magis.
k ¶ Sed nos. Loquitur Iuſtinianus.
l ¶ Protulimus. ſcilicet in greco.
m ¶ Cum ſatis. Ratio prima.
n ¶ Apertum eſt. ſcilicet ſucceſſorium edictum de perſona in perſonam.
o ¶ Maxime. Ratio ſecunda.
p ¶ Gradu agnatorum.
q ¶ Ad legitimam. Eſt enim filius agnatus patri proxim⁹. vt. ff. de ſuis et legitimis her. filius. q̃d ius non tollitur per capitis diminutionem: ſicut neq; inter fratres: vt hic. et. C. de leg. tut. l. iiij. Accurſius florenti. Additio. Quamuis tamen pater ſuccedat filio ab inteſtato: & ſic ſm tacitam eius voluntatem. vt. l. conficiuntur. ff. de iure codicil. non tamen contra voluntatem ſi ab ipſo filio aliquid vel tãtum acceperit q̃d ſatis ſit ad legitimam. l. j. §. ſi parens. ff. ſi quis a parẽte fuerit ma. de qua materia dic vt per Angelũ.
r ¶ Parens. ſic econtra. vt. ꝫ. titulo. j. §. emancipati. ‡
s ¶ Conſtitutione. vt. C. de eman. lib. l. fi.
t ¶ Cõtracta fiducia. ſic dicendo ius ſuccedendi in bonis tuis mihi reſeruo: vel etiam ſic emancipo te contracta fiducia.
v ¶ Non aliter. ‡ q̃d nõ erat rectum. vt. ff. de reg. iur. l. ſm naturam. et ꝫ. de legi. patro. tut. in fi. et. j. de emptio. et venditio. §. cum autem. circa medium. nam qui ſentit incõmodum, ſentire debet commodum: vt dicunt iura ſuperius allegata. et econuerſo. non eſt enim ferendus qui lucrum amplectitur: onus autem ſubire recuſat. C. de cadu. tollen. l. vnica. §. pro ſecundo. in fi. habent canoniſte regulam iuris qui ſentit onus. de reg. iur. in vi.
x ¶ Manumiſiſſet. id eſt emancipaſſet. ſic. ff. quando acti. de pe. eſt an. l. j. §. alienatio.

¶ De ſenatuſconſulto tertuliano. ¶ Poſt agnatos de quib⁹. ꝫ. ſuccedunt cognati: ideo ſequebatur videre de cognatis. Verum licet mater et filius ſint cognati: tamen ex ſpeciali prouiſione ſibi adinuicem vt agnati ſuccedunt. vt. j. de ſuc. cog. in princ. ideo poſt alios cognatos ante cognatos ponit ð ſucceſſione matris ad filium et econtra. Areti. Differentia huius tituli & ſequentis notari poteſt in his verſib⁹. Matri dat meſte geniti bona tertulianum. Fili maternas tibi res dabit orficianum.

Lex duodecim. ¶ Totus iſte titulus diuiditur in quinq; partes. Prio q; ex lege .xij. tabul. mater ad hereditatem filij & econtra non admittebatur. Secũdo qualiter admittebatur ex ſenatuſcõſulto tertuliano. Tertio que perſone preponebãtur tunc matri. Quarto conſtitutionem tertuliani remouet. Quinto remouet alias cõſtitutiones. Scđa ibi: et prim⁹. Tertia ibi: preferuntur. Quarta ibi: ſꝫ nos. Quinta ibi: ſed cum antea.
y ¶ Preponebat. improprie. ‡ nã cognatos nullo modo vocabat vt ſequitur.
z ¶ Maſculorum progeniem. id eſt agnatos. vt ꝫ. ti. j. in princi.
a ¶ Neceſſitudinem. i. cognationem. nã dicuntur cognati neceſſarij: vt. ff. de iuſti. & iur. l. ſi.
b ¶ Matrem & filiũ. qui adinuicem ſunt cognati. vt. j. de ſucceſ. cogna. §. vulgo.
c ¶ Iuris anguſtie. Non ius dici anguſtioſum. al's iniquum dicitur. vt. j. de ſucceſ. li. in princi. & ff. q; quiſq; iu. l. iij. in prin.
d ¶ Poſtea. ſcilꝫ poſt legem .xij. tabularum & per diuum claudium: & per ſenatuſconſultum tertulianum vt ſequitur.
e ¶ Amiſſorum. ſ. in acie principis. vt ar. ꝫ. de ex. cu. tu. in prin. Vel dic q; generaliter ſtatuit. vt. C. de inoffi. teſta. liberi. prima verior eſt.
f ¶ Eorum. ſcilicet filiorum.
g ¶ Auie. etiam hodie auia ſuccedit ſicut mater. vt in auten. de here. ð ab inteſt. §. conſequens. collatio. ix.
h ¶ Trium liberorum ius habens. id eſt tres habens filios: non autẽ in poteſtate. vt. ꝫ. de adopti. §. femine. quos tres habere videtur: etiam ſi tres geminos peperit ſm Ioan. vt. ff. de verborum ſignifica. l. ter enixa.

Succeſſorium edictũ.

✠ Nõ. pro euidẽtia q; caput, ſiue ordo eſt generalius et ſunt quattuor. Unde liberi: vnũ agnati: vnũ cognati: & vnũ vir et vxor: & vnũ quodq; ipſorũ continet ſub ſe plures gradus: puta in vno lib. ſunt primo filij. ſcđo nepotes. tertio pronepotes: et ſic deinceps. & eodem mõ quolibet capite.

Fili⁹ ẽ patri agnat⁹.

‡ Et erat rõ diuerſitatis: q: pater multum cõferebat filio per emãcipationẽ ſe expoliãdo priuilegio patrie põtatis. iõ in recompẽſationem admittebatur ad ei⁹ hereditatẽ. ang. ‡ Iſta glo. nõ ẽ accur. ſꝫ additio.

Continuatio.

Diuiſio.

‡ Non ppe nõ dr ppõi illi q̃d nõ ſequitur: q̃uis ppie proximus dicatur quẽ nemo ſequit: vt. ff. vñ cogna. l. j. §. proxim⁹. ange.

Ius q̃nq; dr iniquũ.

Filiorum

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

libertina quattuor: ad bona filiorum[a] filiarumve admittatur inteſtatorum mortuorum: licet in poteſtate parentis[b] eſt: vt ſcilicet cuȝ alieno iuri ſubiecta eſt: iuſſu[c] eius adeat hereditatē cuius iuri ſubiecta eſt.

❡ Filij defuncti excludunt matrem vſq; in infinitum. Idem in patre ⁊ fratre qui etiam matrem excludunt. Soror autem defuncti vna cum matre admittitur. Aretinus.

❡ Preferuntur autem matri liberi[d] defuncti[e] qui ſui ſunt: quive ſuorum[f] loco ſunt: ſiue primi gradus[g]: ſiue vlterioris[h]. ¶ Sed ⁊ filie[i] ſue mortue filius vel filia preponitur[k] ex conſtitutionibus matri defuncte[l]: id eſt auie ſue. Pater[m] vero vtriuſq;[n] non etiā auus ⁊ proauus matri anteponitur: ſcilicet cum inter eos ſolos[o] de hereditate agitur. Frater autem conſanguineus tam filij ꝙ filie excludebat[p] matrem. Soror autē conſanguinea pariter cuȝ matre admittebatur[q]. Sed ſi fuerant frater ⁊ ſoror conſanguinei: ⁊ mater liberis[r] onerata: frater quidē matrem excludebat. Cōmunis autē erat hereditas ex equis partibus fratribus ⁊ ſororibus.

❡ Hodie mater ingenua vel libertina: etiam ſi non ter aut quater enixa ſit: ad legitimam hereditatem filij admittitur. Areti.

❡ Sed nos conſtitutione quaȝ in codice[s] noſtro nomine decorato poſuimus: matri ſubueniendū eſſe exiſtimauimus: reſpicientes ad naturam ⁊ puerperium ⁊ periculum: et ſepe mortem ex hoc caſu matribus illataȝ. Ideoq; impium eſſe credidimus caſum fortuitum[t] in eius admitti detrimētum. Si enim ingenua ter: vel liberta quater non peperit: immerito defraudabaẗ ſucceſſione ſuorum liberorum. Quid enim peccauit[v] ſi non plures: ſed paucos peperit? Et dedimus ius legitimum plenuȝ matribus ſiue ingenuis ſiue libertinis: ⁊ ſi nō ter enixe fuerint vel quater: ſed eū[x] tantum vel eam: qui queve morte intercepti[y] ſunt: vt ſic vocentur in liberorum ſuorū legitimam ſucceſſionem.

❡ Mater prefertur omnibus alijs agnatis: exceptis fratribus et ſororibus: et cum ſororibus ſolum venit ad dimidiam ⁊ cum ſororibus et fratribus pro virili. Aretinus.

❡ Sed cum antea conſtitutiones[z] iura legitime ſucceſſionis ꝑſcrutantes: partim matrem adiuuabant: partim eam pregrauabant: ⁊ non inſolidum eam vocabant: ſed in quibuſdaȝ caſib⁹ tertiam ei partem abſtrahentes: certis legitimis dabātur perſonis[a]: in alijs autem contrarium faciebant[b]. Nobis viſum[c] eſt recta et ſimplici via matrē omnibus perſonis[d] legitimis anteponi: et ſine vlla diminutione[e] filiorum ſuorū ſucceſſionem accipere. Excepta fratris et ſororis perſona: ſiue cōſanguinei ſint: ſiue ſola cognationis iura habentes. vt quēadmodum[f] eam[g] toto alij ordini legitimo prepoſuimus / ita omnes fratres ⁊ ſorores ſiue legitimi ſint ſiue nō: ad capiendas hereditates ſimul[h] vocemus. Ita tamen vt ſi quidem ſole ſorores[i] agnate vel cognate: ⁊ mater defuncti vel defuncte ſuperſint: dimidiam quidem mater: alteram vero dimidiam partem omnes ſorores habeant. Si vero matre ſuperſtite ⁊ fratre vel fratrib⁹ ſolis: vel etiā cum ſororibus ſiue legitima[k] ſiue ſola cognationis[l] iura habentibus inteſtatus quis vel inteſtata moriatur: in capita diſtribuatur eius hereditas.

❡ Mater ab hereditate filij repellitur: niſi infra annum tutoreȝ eidem poſtulauerit vel ſuſpectuȝ remoueri petierit.

❡ Sed quemadmodū nos matribus ꝓſpeximus[m]: ita eas oportet ſue ſoboli conſulere[n]: ſcituris[o] eis qđ ſi tutores liberis non petierint: vel in locuȝ remoti vel excuſati intra annum petere neglexerint: ab eorū impuberum[p] morientium ſucceſſiōe merito repellentur.

❡ Filio non tm̄ legitimo: ſȝ etiaȝ vulgo queſito mater ſuccedit.

❡ Licet autem vulgo queſitus[q] ſit filius filiave: poteſt tamen ad

a ❡ Filiorum. quod dic vt. ſ. de here. que ab inteſta. §. j. ⁊. ij. ⁊. §. emancipati. ⁊. §. diui.

b ❡ Parentis eſt. Scilicet mater. Et ita nota de iure romanorū vxorem alicuius eſſe in poteſtate parentis ✠ non mariti niſi quo ad debitum carnis. aliud de iure longobardorum: vt hic. ⁊. C. de ꝯdi. inſer. ſi vxorem. et in longobarda qualiter mulieri alienare permiſſum ſit. l. j. Tenetur tamen operari viro vxor. vt. l. ſicut. cum ibi notatis. ff. de operis libertorum.

c ❡ Iuſſu. ſcilicet iure antiquo: cū quelibet hereditas patri per filiū quereretur. vt. ff. de acquirē. here. qui in aliena. Sed hodie in ſola ꝓfectitia non aduentitia: ſcȝ exigitur iuſſus. vt. C. de bon̄. que liber. l. fi. §. ſiue ecōtrario. Additio. Not. ꝙ in profectitijs iuſſus hodie nō eſt correctus: ſed eſt neceſſarius vt olim. Idem not. glo. in. l. fi. §. j. C. de bono. que liber. Angelus.

d ❡ Liberi. etiam adoptiui: ⁊ ita demum ſi ipſi ſuccedere velint. vt. ff. eodem. l. ij. §. liberi. et. §. ita demum. Accur.

e ❡ Defuncti. ſcilicet filij de cuius hereditate nūc agitur.

f ❡ Suoruȝ. qđ dic vt. ſ. de hered. que ab inteſta. §. j. et. ij. et. §. emācipati. et. §. diui.

g ❡ Primi gradus. vt filij.

h ❡ Vlterioris. vt nepotes ⁊ ſimiles.

i ❡ Sed et filie. q. d. non ſolum nepos ex filio maſculo excludit matrē defuncti: ſed et nepotes ex filia.

k ❡ Preponiẗ. id eſt prefertur.

l ❡ Defuncte. ſcȝ filie.

m ❡ Pater. non adoptiuus. vt. ff. eodē. l. ij. §. ſed neq; auus.

n ❡ Vtriuſq;. ſcilicet filij et filie. hoc eſt maritus huius mulieris volentis ſuccedere filio ſuo mortuo.

o ❡ Inter eos ſolos. ſcilicet auum ⁊ matreȝ defūcti. Si autē ſit auus et pater et mater defuncti prefertur auus matri et etiam patri vt. ff. eodeȝ. equiſſimum. §. j. Et not. ꝙ hic fallit regula. ſi vinco vincentem ⁊c. vt. ff. de diuer. ⁊ temp. pre. l. de acceſſionibus. nam auus patri defuncti prefertur. vt. ff. eo. l. equiſſimuȝ. §. j. ⁊ pater matri: non autem auus prefertur matri quādo ſoli ſunt. Sic fallit in aut. de equali. do. §. his cōſequens. col. vij. Item in aut. qui. mo. na. effi. ſui. §. diſcretis. col. vj. Item. ff. qui po. in pig. ha. l. claudi⁹. ſic. ff. de iniuſt. rup. teſt. l. pe.

p ❡ Excludebat. ſed male hodie. vt. j. eo. C. ſed cum.

q ❡ Admittebatur. ⁊ bene. vt. j. eo. §. ſed cum.

r ❡ Liberis. tribus vel quattuor. vt. ſ. eo. §. poſtea autem.

s ❡ In codice. non in eo quem habemus. ſed in primo. C. remāſit. que eſt. C. de iure deliberan. l. ij.

t ❡ Fortuitum. ſcȝ habere vel nō habere tot filios: cum ex diuina gratia hoc deſcendat.

v ❡ Peccauit. nam ſi peccatum eſt magis fuiſſet mariti. vt. C. de legi. here. l. lege. xij. tab. in fi. j. reſpon.

x ❡ Eum. ſcilicet cui ſuccedere vult.

y ❡ Interempti. al's intercepti.

z ❡ Cōſtitutiones. quas nō habemus. ſm Ioan.

a ❡ Perſonis. patruo et filio et nepoti patrui. vt C. e. l. fi. in fi. j. rn̄.

b ❡ Cōtrariuȝ faciebāt. i. nil dabāt niſi predictis.

c ❡ Viſum eſt. vt. C. eod. l. fina.

d ❡ Hibus pſonis. etiaȝ patri defuncti: niſi i vſufructu et toto qn̄ habebat defunctū i ptāte. al's in heſſeȝ tm̄: ſȝ ⁊ in h caſu hodie etiā in totū hȝ. vt. C. e. l. fi. ⁊ de leg. he. l. de emācipatis. Iure vo aut. aſcēdentibus deferẗ equaliter paternis ⁊ maternis. vt in aut. de here. q̄ ab inteſt. §. ꝯn̄s. et. §. h quidē. coll. ix. Additio. Dic ꝙ hodie filio defūcto relicta matre ⁊ ſorore vel fratre aliter ſuccediẗ. vt. d. aut. defuncto. C. eodem. Ange.

e ❡ Diminutione. q̄ fiebat ꝑ agnatos ſupradictos. in prin. iſtius. §.

f ❡ Quēadmoduȝ. q. d. q in vno honoratur i alio grauetur. ſic. ff. de iureiuran. eum qui. in prin.

g ❡ Eam. ſcȝ matrem.

h ❡ Simul. ſ. cum mater.

i ❡ Sorores. hoc caſu eſt hodie idem quod in ſequenti. §. vt in auten. de nup. §. penul. ⁊. §. ⁊ quoniam. col. iiij.

k ❡ Legitima. q̄ ſunt ſorores ex vtroq; parente.

l ❡ Cognationis. q̄ ſunt tm̄ ex matre ſorores.

m ❡ Proſpexim⁹. in ſucceſſione.

n ❡ Cōſulere. ſ. in tutore petendo. Acc. Additio. Et dic petendo: ſcilȝ infra annū: vt hic. Et iſtā opinionem dicit angel⁹ eſſe communē: ⁊ eā tenet tanꝙ magis equaȝ. p. l. ſciant. C. de leg. here. ꝙuis Bart. ibi ⁊ doct. velint ꝙ teneaẗ petere ſtatim cū pōt: niſi fuerit impedita legitima cā: ita ꝙ annū nō tranſcendat.

o ❡ Scituris eis. ſ. matribus negligentibus. al's nō pdūt. vt. C. q pe. tut. l. cum a matribus ⁊ maioribus. al's ſimiliter nō perdunt. vt. C. ſi aduer. delic. l. ij. Accurſius. ✠

p ❡ Impuberum. aliud ſi puberes moriantur. C. eo. matres.

q ❡ Vulgo queſitus. niſi hec mater ſit illuſtris. Sic ecōtra. talis filius illuſtri matri non ſuccedit. vt. C. ad orficia. ſi qua illuſtris. Additio. Idem ſi eſſet natus ex damnato coitu. Secus ſi ex concubina etiā illuſtri. vt per Ange. hic.

Vxor non ē i poteſtate mariti. ✠ Et iō nō pōt teſtari / nec codicillari etiā cū conſenſu patris. vt per. ang. hic.

Si vinco vincenteȝ te vinco te q̄nq; fallit.

Cōmodū ſentiēs ſentiat onus.

✠ Et ſufficit eā rē minorē tēpore mortꝭ mariti ēt ſi poſtea maiore facta i fra annū nō petierit. ange.

Continuatio. ❡De ſenatuſconſulto orficiano.❡ Viſum eſt titulo ſuperiori qualiter mater ſuccedat filijs p ſenatuſcõſultũ tercullianũ. Videam⁹ nũc qualiter filij ſuccedunt matri quod fit per ſenatuſcõſultum orficianum.

Diuiſio. ❡Ex cõtrariũ.❡ Totus iſte titulus diuidit in quattuor partes. Prĩo ponit qualiter filij ad hereditatẽ matris ⁊ nepotes ad hereditatem auie admittant. Scõo nũqd capitis diminutione talis ius ſuccedẽdi tollat. Tertio q ſunt illi filij q ad hereditatẽ mr̃is admittunt. Quarto ſubnectit nouũ caſum ad materiã ab inteſtato. Scõa ibi: ſciẽdum eſt. Tertia ibi: nouiſſime. Quarta ibi: ſi ex pluribus.

r❡ Si ex pluribus. Iſte.§.eſt cõis ad oẽs titulos quos in hoc tertio libro habuim⁹ nõ tm̃ ad hũc titulũ.⁊ de iure accreſcẽdi inter legitimos tm̃ tractat: vt h.⁊.ff.e.l.j.§.ſi nemo.⁊.C.de ca.tol.§.is ita.idẽ etiã eſt in his qui de iure pretorio ſuccedũt.vt.ff.de bo.poſ.l.iij.in fi.⁊.l.iiij.⁊.v. Additio. No.ꝙ iſte.§.eſt lex.ff.de ſuis ⁊ legi.here.⁊ incipit: ſi ex plib⁹.

a❡ Per cõtrariũ.i.econtrario.nã.ſ.tit.j.tractatũ eſt qualr̃ mr̃ filio ſuccedit: nũc dicẽ ecõtra. vñ verſus. Matri ſuccedes o nate per orficianũ. Inuidiã portat ecõtra tercullianum. Accurſius.‡

‡ An autez in correlatiuis fuer eq̃litas. vide bart.in.l.ij. C.de cu.et lu.li.xj. angelus.

b❡ Liberi. ſtricte ponit pro filijs tm̃.vt.j.eo.§.j. al's contra.vt.ff. de verbo.ſig.l.liberorum.

c❡ Matrũ. ingenuarũ vel libertarꝫ.vt.ff.e.l.j.j. rñ.immo ⁊ ancillarꝫ: dũmodo ſit ſibi facta mora in fideicõmiſſaria libertate.vt.C.eo.l.fi.

d❡ Legitima. non qꝛ lege.xij.tabularꝫ daret unmo denegabat.vt.ſ̃.tit.j.in prin.ſed ſenatuſconſultũ dat qd vicem legis obtinet.vt.j. de excep.§.hec exempli cauſa.

e❡ Et preferũtur.ſ. filij.

f❡ Cõſanguineis. id cognatis. Accur. Additio. Alibi exponit cõſanguineis.i.fratrib⁹.vt.l.j. C.eo.tit.et illa cõmuniter tenetur. Angelus.

g❡ Cõſtitutiõib⁹. quas non habemus.

h❡ Nepotes.i.i alijs deſcẽdẽtib⁹ ex hac linea dicã. Sed qd ſi nepos iſte fuit ꝯceptus poſt mortẽ auie: Rñ.vt.ſ̃.ꝺ here. q̃ ab iteſt.§.cũ aũt dixim⁹.

Pxtes ad hereditatem auie bona eius mater ex terculliano ſenatuſconſulto admitti.

❡De ſenatuſcõſulto orficiano. Titulus.iiij.

❡Filius ⁊ nepos veniunt ad hereditatem matris ⁊ auie ab inteſtato ex ſenatuſconſulto orficiano. Aretinus.

Ex contrario autem liberi[b] ad bona matrum[c] inteſtatarꝫ admittũtur ex ſenatuſconſulto orficiano: qd orficio et ruffo conſulibus effectum eſt: qd latuꝫ eſt diui marci temporibus: ⁊ data eſt taꝫ filio ꝙ filie legitima[d] hereditas etiam ſi alieno iuri ſubiecti ſunt et[e] preferunt ⁊ conſanguineis[f] et agnatis defuncte matris. Sed cum ex hoc ſenatuſcõſulto nepotes ⁊ neptes ad auie ſucceſſionem legitimo iure non vocabantur poſtea hoc conſtitutionibus[g] principalibus emendatum eſt: vt ad ſimilitudinem filiorum filiarũqꝫ et nepotes[h] nepteſqꝫ vocentur.

❡Succeſſio ex terculliano vl' orficiano non tollitur minima capitis diminutione.

❡Sciendum autẽ eſt huiuſmodi ſucceſſiões que a terculliano et orficiano ſenatuſconſultis deferuntur: capitis diminutione[i] non perimi: propter illã regulaꝫ[k] qua noue hereditatis legitime capitis diminutione nõ pereunt: ſed ille[l] ſole que ex lege.xij. tabularum[m] deferuntur[n].

❡Etiam filius vulgo queſitus ad hereditateꝫ matris admittit.

❡Nouiſſime ſciendum eſt etiaꝫ illos liberos q vulgo[o] queſiti ſunt ad matris hereditatem[p] ex hoc ſenatuſconſulto admitti[q].

❡Si pluribus deferatur hereditas: ⁊ quidam adierunt: ⁊ quidam repudiauerunt: adeuntibus portio deficiens accreſcit: quod ius etiaꝫ ad heredes tranſmittit. hoc dicit Aretinus.

❡Si ex pluribus[r] legitimis heredibus quidam omiſerint hereditateꝫ: vel morte: vel alia cauſa[s] impediti fuerint quominus adeãt: reliquis qui adierint[t] accreſcit[v] illorum portio. ⁊ licet ante deceſſerint[x] ad heredes tamen eorum pertinet[y].

❡De ſucceſſione cognatorum. Titulus.v.

❡Poſt ſuos ⁊ agnatos vocantur cognati de iure pretorio: qua parte veniũt emancipati agnati niſi ſit frater et ſoror defuncti: qꝛ veniunt cum agnatis.

Poſt ſuos[z] heredes eoſqꝫ q̃s inter ſuos heredes ꝑtor[a] ⁊ conſtitutiones[b] vocant: et poſt legitimos/q̃ numero ſunt agnati[c]: ⁊ hi[d] quos in locum agnatorum tam ſupradicta ſenatuſconſulta[e] ꝙ noſtra erexit cõſtitutio[f]: proximos[g] cognatos ꝑtor vocat.❡ Qua parte naturalis cognatio[h] ſpectat. Nã agnati capite diminuti: quiqꝫ[i] ex his ꝓgeniti ſũt ex lege.xij.tabularum inter legitimos non habentur[k]: ſed a pretore tertio ordine[l] vocantur. Exceptis[m] ſolis tantũmodo fratre et ſorore emancipatis: nõ etiam liberis eorũ quos[n]

s❡ Alia cã. vt ſi defecerit cõditio ſub qua inſtituti erant.vt.ſ̃.qui. mo. teſta.infir.§. poſteriore.

t❡ Adierint.ſic.ff. de lega.ij.cum pater.§. libertis.ibi: ceterum prout.

v❡ Accreſcit.ſed ꝓ qua parte: Rñ. ꝓut erant inſtituti.vt.C.de ca.tol.§.his ita.⁊.ſ̃.de vulg.ſubſti.§.j.‡ Item nunquid eſt neceſſe iterum adire: Rñ.nõ: niſi quãdo ex alterius perſona puta ſerui fiat mihi augmentuꝫ.vt.ff.de acqui.here.ſi ſolus.in fi.j.rñ.⁊ in fi.l.

x❡ Añ deceſſerint.ꝙ accreſceret eis. Vel dic anteꝙ illi repudiarent. vel anteꝙ adirent illorꝫ portionẽ.nõ autẽ anteꝙ ſuã partẽ adirẽt: immo adiuerant vt ſequit. al's nõ trãſmitterẽt olim,vel hodie.vt.C. de cadu.tollẽ.§.in nouiſſimo.niſi i pſonis liberorꝫ.vt.C.de his qui ante apert. tabu.l.j. Additio. Hoc veruꝫ niſi in hereditate aſcendentium ex vtraqꝫ linea nõ in hereditate tranſuerſalium vel extraneorꝫ: qꝛ nõ extraneorꝫ p liberos ad poſteritatẽ nõ tranſmittitur. Su⁹ trãſmittit ad quoſcũqꝫ etiã extraneos dic vt per Ange.

y❡ Pertinet.ſcꝫ augmẽtum ſupradictũ vel portio illorum.

❡De ſucceſſiõe cognatorum.❡ Continuat per ipm tertũ in pn̄cipio ad precedentia.vel ſic ⁊ clarius. Quia.ſ̃. de ſucceſ. ſuorum ⁊ agnat. verum quia poſt illos vocantur cognati: ideo ſequitur de ſucceſſione cognatorum. Continuatio.

di.c.cũ hoberet. de coq̃ dur. i ma quam poſ p adul.ex q̃ li ferũt doc. q̃ p̃ põt relinqre baſtardis p dote ⁊ alimẽtis: ſi vltra i fraudẽ nõ relinquat ſm angelum.

‡ Dic ꝙ in hereditate po dificiens accreſcat et iuitio. Fallit pmo ſi iure ſpãli defi ciat. Item ſi ope exceptiõis. Itẽ ſi iure diuerſo ſuccedat. Iteꝫ i plib⁹ partib⁹ ꝓuenẽtibus ex plurib⁹ hereditatibus etiaꝫ ex eodẽ teſtamento ſm ang.

i❡ Capitis diminutione.ſ.minima.nam per alias omne ius etiaꝫ cognationis tollitur.vt.ſ̃.de ca.di.§.quod autem.

k❡ Regulam. Tenor cuius eſt hic.⁊.ff.de ca.dimi.tutelas.j.rñ.

l❡ Sed ille ſole.ff.vñ li.l.fi.i fi.ꝯtra. Solu.h dicit ſole: vt excludat eas tm̃ que ex ſenatuſcõſulto deferunt nõ pretorias ſucceſſiones: vt ibi.

m❡ Ex lege.xij.tab.ſic.ff.e.l.j.§.capitis.ſic.ff.de ſuis ⁊ legi.l. capitis.

Hẽditas p capit̃ diminutiõeꝫ minimam qñqꝫ pdit qñqꝫ non. n❡ Deferunt. Quare magis lege.xij.tabularũ data hereditas perdit per capitis diminutionẽ minimã ꝙ ſenatuſcõſulto delato: Rñ.quia illa agnatis defert que agnatio per capitis diminutionẽ minimã tollitur: at ſenatuſcõſultũ filio qui matri eſt cognat⁹.⁊ cognatio nõ tollitur per capitis diminutionẽ minimã.vt.ſ̃.de leg.agna.tu.§.j.

o❡ Vulgo q̃ſiti. Qꝛ nõ habẽt certũ patrẽ.vt.ſ̃.de nup.§. ſi aduerſus. multomagis in naturali tm̃.vt.C.eo.l.pe.

p❡ Hereditatem.ſcꝫ vna cum legitimis niſi erat mater illuſtris.tunc eñ cum legitimis ab inteſtato non veniunt. ſecus in naturalibus ex licita conſuetudine procreatis.vt.C.eo.l.pe.

q❡ Admitti. Nunqd hodie ſuccedit vulgo queſitus: videt ꝙ non.vt in aut.quib.mo.na.effi.ſui.§.vl. Sed tñ diſtingue: aut eſt ex tali coitu qui poſſit dãnari: vt iceſtus adulterij nepharij ⁊ ſimilis.quo caſu nõ ſuccedit.cũ ob hoc ipſum dãnãdus eſt.vt in.ꝺ.aut.⁊.ff.ſolut.matri.ſi ab hoſtibus.‡ aut nõ: ⁊ tunc ſuccedit matri: vt hic.nõ patri.cũ ſit incertus.nam ⁊ ſi hꝫ certũ patrẽ naturalẽ/non tñ ſuccedit ei niſi in duabus vncijs ab inteſtato non extantibus legitimis: al's in nihilum.vt in aut.qui.mo.na.effi.ſui.§.diſcretis.col.vij.

Fili⁹ vulgo q̃ſit⁹ an ſuccedat ꝺ iure nouo.

‡ De eq̃tate tñ canonica a parẽtibus ſũt alẽ-

Poſt ſuos.❡ Totus iſte titulus diuidit i tres ptes. Primo qñ cognati admittant ⁊ q̃ iure. Scõo q ſunt cognati. Tertio vſqꝫ ad q̃tũ gradũ cognati ⁊ agnati admittunt. Scõa ibi: qua parte. Tertia ibi: hoc loco. Diuiſio.

z❡ Suos.vt.ſ̃.de here.ab inteſta.§.j.

a❡ Pretor.vt.ſ̃.de here.ab inteſta.§.emancipati.

b❡ Conſtitutiones.vt.ſ̃.de here.q̃ ab inteſta.§.necnon.⁊.§.diui.

c❡ Agnati.vt.ſ̃.de legi.agnato.ſuc.in prin.

d❡ Et hi.ſcꝫ qui ſunt de numero legitimorum.

e❡ Senatuſconſulta.vt.ſ̃.proximis duobus titulis.

f❡ Conſtitutio.vt.ſ̃.de leg.agna.ſuc.§.hoc etiam.

g❡ Proximos.ſcꝫ quos nemo cognat⁹ antecedit vel ꝑcedit: ſiue vn⁹ ſit ſiue plures.⁊ inſpicitur quis ꝓrimor ſit eo tpe quo bonorũ poſſeſſio defertur.vt.ff.e.l.j.§.proximus.⁊.§.gradatim.

h❡ Cognatio. Nũqd q̃liter ſeruos dat hec bonorꝫ poſſeſſio: Rñ.etiã ſi fiat poſtea liber nõ dat.vt.ff.e.l.j.§.ptinet.⁊.l.is q. Sꝫ nunqd adoptiui: ſꝫ qꝛ nõ vr̃ ibi naturalis cauſa: Rñ.ſic.qꝛ quib⁹ agnaſcit ⁊ cognoſcitur.vt.ff.e.l.j.§.cognationẽ. Accur. Additio. Sed hoc non obtinet iure nouo. Vede.ſ̃.de here.q̃ ab inteſt.§.poſt mortem.in fi.

i❡ Quiqꝫ. Breue debet eſſe illud qꝫ.

k❡ Non habentur.vt.ſ̃.ti.j.§.ſciendum.

l❡ Tertio ordie. Nã ſunt q̃ttuor ordies ſuccedẽdi.vt.ff.ſi tabule teſta. nulle.ex.l.j.

m❡ Exceptis. Nã iſti inter legitimos numerãtur.

n❡ Quos.ſcꝫ fratres emancipatos ⁊ ſorores.

Lex anaſtaſiana.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

lex anaſtaſiana[a] cũ fratribus integri[b] iuris ↄſtitutis vocat qdem ad legitimã fratris hereditatez: ſiue ſororis: nõ equis tñ partib⁹: ſ3 cũ aliq̃ diminutione[c] quã facile eſt ex ipſi⁹ ↄſtitutionis v̄bis colligere. Aliis v̄o agnatis inferioris gradus: licet capitis diminutionem paſſi non ſunt tñ anteponit eos[d] ⁊ pculdubio cognatis[e].

Traſuerſales p lineã femininã ⁊ liberi i alteri⁹ familia adoptiua exiſtẽtes vocant ex iſto ordine.

Eos etiam[f] q per feminini ſexus perſonas ex trãſuerſo cognatione iungũtur: tertio gradu[g] p̄ximitatis noie p̄tor ad ſucceſſionem vocat liberi[h] quoq3 qui in adoptiua familia ſunt ad naturalium parentum hereditatem hoc eodem gradu[i] vocantur.

Uulgo q̃ſitus nõ h3 agnationem ſed cognationez: ideo ſuccedit matri ⁊ aliis ex ſua linea deſcẽdentibus iſto ordine. Aretinus.

Uulgo q̃ſitos habere nullos agnatos manifeſtũ eſt: cũ agnatio a patre/ cognatio a matre eſt: hi aũt habere nullũ patrẽ intelligunt. Eadẽ rõne nec inter ſe qdez poſſunt videri ↄſanguinei eſſe q2 conſanguinitatis ius ſpecies[k] eſt agnationis. tñ ergo cognati ſunt ſibi[l]: ſicut et matri cognati ſunt. Itaq3[m] oib⁹ iſtis ex ea parte cõpetit bonoꝝ poſſeſſio: qua p̄ximitatis nomine cognati vocantur.

Agnati vſq3 ad decimuz ĝdũ: cognati vſq3 ad ſextũ ſuccedũt: incluſo filio cõſobrini ⁊ cõſobrine.

Hoc loco[n] et illud neceſſario admonendi ſumus agnatiõis q̃dem iure admitti aliquem ad hereditatem: et ſi decimo gradu ſit: ſiue de lege. xii. tabularum queramus/ ſiue de edicto quo pretor legitimis[o] heredibus daturũ ſe bonoꝝ poſſeſſionẽ pollicetur. Proximitatis[p] v̄o noie his ſolis pretor[q] promittit bonoꝝ poſſeſſionẽ qui vſq3 ad[r] ſextum gradũ cognationis ſunt: ⁊ ex ſep timo[s] a ſobrino ſobrinaq3 nato nateve[t].

De gradibus cognationum. Titulus. vi.

Omnis agnatio eſt infra: aut ſupra: aut ex tranſuerſo. Et ſuperior ⁊ inferior icipit a primo gradu. Ex trãſuerſo vero incipit a ſecundo gradu.

Hoc loco neceſſariũ[v] eſt exponere queadmoduz gradus[x] cognationis numerentur. Quare i p̄mis admonẽdi[y] ſumus cognationem aliã ſupra numerari: aliam infra: aliã ex tranſuerſo[z]: q̃ etiã a latere dr̃. Superior cognatio eſt parentuz: inferior liberoꝝ: ex trãſuerſo fratrũ ſororũve et eoꝝ qui queue ex his gñant: ⁊ ↄueniẽter patrui: amite auunculi matertere. Et ſuperior qdem ⁊ iferior cognatio a p̄io gradu incipit. at ea q̃ ex trãſuerſo numerat: a ſecũdo[a] incipit.

Ponit pſonas primi gradus tam aſcendendo q̃ deſcendendo.

Primo gradu ẽ ſupra pater[b] mater: infra filius[c] filia.

Auus et alie pſone hic nũerate: ſunt in ſecũdo gradu. angelus.

Secundo gradu ſupra auus auia: infra nepos neptis: ex trãſuerſo[d] frater et ſoror.

Proauus et alie perſone hic poſite: ſunt in tertio gradu cognationis. angelus.

Tertio gradu ſupra pau⁹ pauia: infra p̄nepos propneptis: ⁊ ex trãſuerſo[e] fratris ſororiſq3 fili⁹ filia. Et ↄueniẽter patru⁹ ⁊ amita: auũcul⁹ ⁊ mr̃tera. Patru⁹[f] ẽ frat pr̃is q grece[g] πατραδελφοσ appellat. Auũcul⁹ ẽ frater mr̃is: q grece μητραδελφοσ dr̃. Et vtrq3 p̄miſcue θειοσ appellat. Amita eſt pr̃is ſoror: q̃ grece πατραδελφη appellat. Mr̃tera v̄o matris ſoror q̃ grece μητραδελφη dr̃. Et vtraq3 promiſcue θεια appellatur.

Qui diſtat a ſtipite per tres pſonas vel gradus tã in linea aſcẽdenti q̃ deſcẽdenti: directo eſt in quarto gradu: ſ3 in linea trãſuerſali diſtat per duas pſonas. Are.

Quarto gradu ſupra abauus abauia: ifra abnepos abneptis. ex trãſuerſo fratris ſororiſq3 nepos[h] neptiſve: ⁊ conuenienter patruus[i] magnus amita magna. i. aui frater ⁊ ſoror. Item auunculus[k] magn⁹: ⁊ matertera magna. i. auie frat ⁊ ſoror. cõſobrin⁹ con-

a Lex anaſtaſiana. Quaz nõ habemus: ſed de ea habetur mẽtio. C. de leg. tu. l. iiii. ⁊ de legi. here. l. fi. §. j. Accur.
b Integri iuris. i. non emancipatis.
c Diminutione. tertie partis forte.
d Eos. ſ. fratres emancipatos. Accurſius.
e Cognatis. ſ. anponit ⁊ ſic vocant cũ fratribus et agnatis ⁊ cognatis vlterioribus preferuntur.
f Eos etiam. Non ſolũ agnatos capite minutos. vt. ſ. ⁊c.
g Tertio gradu. ſc3 cognationis.
h Liberi. vt. ſ. de here. ab inteſt. §. admonendi. Additio. Dic hodie immutatũ eſt. vt habet. C. de adop. l. penul. Ange. Eodẽ gradu. ſ. tertio puta cognationis.
k Species ẽ. Nã agnatio genus eſt. Cõſanguinitas eſt illa q̃ inter fratres tñ eſt. vt. ff. d ſuis ⁊ leg. l. ii. j. reſpõ. ⁊. ſ. de legi. agna. ſuc. §. j.
l Cognati ſunt ſibi. ſic ff. eo. ſi ſpurius.
m Itaq3 oibus. inter ſe ⁊ cum matre. vt. ff. vnde cog. hac parte.
n Hoc loco. Iſte. §. cõmunis eſt ad totũ iſtũ titulum ⁊ illum. ſ. de legi. agna. ſuc. ſic. ſ. tit. j. §. fi.
o Legitimis. ſ. agnatis.
p Proximitatis. i. cognationis.
q Pretor. caute tacet h̄ d iure ciuili: nã cognati de iure ciuili nõ vocãtur. Accurſius.
r Uſq3 ad ſextũ. immo vr̃ q vſq3 ad quintũ tm̃ vocent tã agnati q̃ cognati. vt. ff. de veter. mi. ſuc. l. ii. §. fi. S3 r̃n. illa ẽt caſtrenſib⁹ loquitur: hec in aliis. Uel dic q ibi ita erat de facto. ſ. quidã in q̃nto gradu: ⁊ ita factuz narrat. Additio. Dic q p̄ma ſolutio p̄bat ⁊ obſtat in duob⁹ q̃ ad agnatos et cognatos: ſed ibi ſpeciale: q2 ius priuilegiatum nõ tam ſit ſicut ius cõmune. Ange.
s Ex ſeptimo. Subaudi qui ſunt.
t Nateve. S3 nũqd ſũt alii in ſeptimo gradu? R̃n. multi ⁊ alii eſſe pñt vt colligit. j. titu. j. §. vj. Itẽ ⁊ q̃re magis hi vocãtur q̃ alii i ſeptimo gradu? R̃n. q2 hi reſpiciunt inferi⁹ lineã trãſuerſalẽ: alii oẽs ſuperi⁹. vt ar. ff. vnde li. ſcripto. in fi. S3 nũqd corrigit hodie diſtinctio hui⁹. §. p aut. de here. ab inte. §. j. vbi nulla iter agnatos ⁊ cognatos dr̃ia fit: P. dixit oẽs in ifinitũ ſuccedere ⁊ ſic corrigi qđ h̄ dr̃. Nos oẽs vſq3 ad. x. ĝdũ vocam⁹: nõ aũt trahim⁹ agnatos ad cognatos cũ extẽdere ſucceſſionẽ debeam⁹. i. velim⁹. vt. j. de bo. poſ. §. adhuc. Arg. ↄ. C. de pac. cõ. l. lege. ✝ ⁊ in aut. de nup. §. deinceps. col. iiii. Additio. Quod dictum eſt patet in aut. in ſucceſſione. C. de ſuis et legiti.

De gradib⁹ ⁊c. Qm̃ in ſuccedẽdo admittitur qui eſt p̄ximior in gradu vt cõprehendat quoto gradu quis ſit ponitur iſte titul⁹. Acc.

Hoc loco. Iſte titul⁹ diuidit i plures ptes. P̄io ↄtinuat materiã. Scđo incipit dinumerare grad⁹. Tertio dat vnã regulã generalẽ in gradibus ad cognatos. Quarto ponit quomodo numeretur gradus agnatorum. Scđa ibi: quare in. Tertia ibi: hactenus. Quarta ibi: agnationis.

v Neceſſariũ. S3 qd ad nos de his? R̃n. ppt hereditates q̃ p gradus deferunt ⁊ tutelas ⁊ ppter teſtimonia nõ dicẽda. vt ff. eo. l. iuriſconſultus.
x Grad⁹. Quid ſit: dic vt. j. hactenus.
y Admonendi. ſic. ff. e. l. j.
z Aliã ex trãſuerſo. hec ſupflua vr̃. ff. eo. ſtigmata. ↄ. So. ibi i directa linea tm̃ logt. h̄ i idirecta.
a A ſcđo. Sed q̃re nõ a p̄mo? R̃n. cũ ĝ pr̃i meo ſim i vno gradu ⁊ ipe pr̃ fratri meo i alio ſum⁹ ĝ i duob⁹ gradib⁹ ego cum fr̃e fctõ aſcẽſu ad pr̃em q̃ ſi p quẽdã ĝdũ. vt. ff. e. l. iuriſcõſult⁹. §. ĝd⁹. ‡ ſ3 nullus ex trãſuerſo p̄ximior fr̄e iuenit. ĝ nõ põt iueniri p̄m⁹ ĝd⁹ a latere vt hic. ⁊. ff. e. l. j. in prin.
b Pr̃ mr̃. ſi pr̃ ẽ mihi i p̄io ⁊ ego ſibi i alio p̄io ĝ ſum⁹ i duob⁹? R̃n. nõ ſeqt. nã ſũ ei i p̄io ita q i eodẽ ⁊ iter me ⁊ ip3 vnũ tm̃ ĝdũ facim⁹ ad ſilitudinẽ feneſtre. nã due colũne ex laterali b⁹ vnã faciũt feneſtrã: tertia ẽt adiecta fiet alia feneſtra. et ita i ĝdu pſona adiecta ẽt vna deiceps facit gradũ. vt. j. e. §. hacten⁹. Additio. No. hãc glo. q ad faciẽdũ vnũ ĝdũ p̄mũ ñ ſuffic ponẽ vnã pſonã: ſ3 due pſõe p̄rie faciũt vnũ ĝdũ q̃ p̄mo ĝdu facto ex duab⁹ pſonis vnaq̃q3 pſona ſola q̃ poſtea adiũgit fac aliũ ĝdũ ad ſilitudinẽ feneſtre: q2 nẽcio ad pficiẽdũ vnã feneſtrã req̃rũt due colũne poſtea vnaq̃q3 colũna ſupaddita fac aliã feneſtrã. ang.
c Fili⁹ filia. q l3 m̃lti ſint oẽs ſũt pr̃i i p̄mo: iter ſe aut i ſcđo. vt. ff. e. l. iuriſcõſultus. §. trãſeamus.
d Ex trãſuerſo. nũc de h̄ gradu icipit: cũ nemo ex h̄ ordine p̄mo gradu iueniat. vt. ff. eo. l. j. i p̄n.
e Ex trãſuerſo. no. caute q ẽt illi q ſunt ex trãſuerſo diuidũt i ſupiorẽ ⁊ iferiorẽ lineã ⁊ ſic repies i ſequẽtib⁹ ĝdib⁹ ⁊ q̃nq3 i parẽtib⁹. vt. j. eo. §. iiii.
f Patru⁹. vñ v̄ſ⁹. Sũt patrui pr̃i/ fr̃es: amiteq3 ſorores. Fr̃ auũculus eſt ſoror ẽ matertera mr̃is.
g Grece. ‡ Patradelphos vt clare pt3 ex tex. dr̃ frater pr̃is. ⁊ mitradelphos frater mr̃is. ⁊ vterq3 põt dici theios. Silr̃ patradelphi eſt ſoror pr̃is. Mitradelphi v̄o ſoror matris. ⁊ vtraq3 theia dicitur.
h Nepos. hoc inferius reſpicit.
i Patruus magnus. hoc refert ad ſuperiorẽ lineã trãſuerſalem.
k Auũculus magn⁹. hoc aũt ↄſtat q q eſt mei pr̃is patru⁹: mihi erit magn⁹ patru⁹. q mee matris auũculus eſt mihi erit magn⁹ auũcul⁹.

Agnatio et conſanguinitas differunt.

Cognati et agnati parit ſuccedũt bodie vſq3 ad decimum gradum.

✝ Solu. ibi maior trahitur ad minorẽ: q2 cõſtat partes in h̄ tm̃ cõuenire.

ſe ad h̄ ſat3 ↄſtat de me te. l. ſucceſſionẽ ãplia re volentis. Preterea cu3 textus hodie vocet cognatos ⁊ agnatos conſtat eos cenſeri legitios vt legitios ſuccedere vſq3 ad. x. gradũ: vt h. ar. ſ. e. in prin. ange.

Cognatio trãſuerſal q̃re nõ incipit a p̄mo gradu.

‡ In plano enĩ de iure ciuili nõ eſt grad⁹: et iteruz a p̄re deſcẽdẽs ad filiũ/ ⁊ eſt ſecũdus gradus. de iure autẽ cañ. nõ aſcendit ad ſtipitẽ: imo p ſalt⁹ etia3 in linea plana fit cõparatio. vt per ange.

Patru⁹ et auũculus. amita et matertera differunt.

‡ Iſta glo. nõ ẽ accur. Patruus pr̃is eſt mihi patru⁹ magnus.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Sed quid ſi erat patruus matris mee vel auũculus mei patris: Reſpondet Joan. omnem illum mihi eſſe patruum vel auũculũ magnũ qui eſt meo patri vel matri ſimplex. vt. ff. e. l. iuriſconſult⁹. §. patruus. et. C. de ſuc. edic. l. j. Sed Ro. contra.

a ¶ Filius filia. iſti nominatiui regũt ſuperiores genitiuos ab illo verſiculo: itez fratris ꝛc. Et ſunt oẽs iſti in qnto gradu linee collateralis reſpectu deſcendentium.

rum quoto gradu vna pſona diſtat ab altera optime indicãs. Dict⁹ quaſi lapideus gradus. vt. ff. e. iuriſconſultus. §. gradus. Accurſius. Additio. Gradus. ſm doc. aliter diffinitur. Gradus eſt diſtãtia vni⁹ perſone ab alia in linea conſanguinitatis. Vel eſt habitudo diſtantiũ perſonaruz: qua cognoſcitur quota agnationis vel cognationis ſeu affinitatis diſtantia.

ſobrina. i. qui queve ex ſororibus aut fratribus procreantur. Sed quidaz recte conſobrinos eos ꝓprie dici putant qui ex duabus ſororibus progenerantur: quaſi cõſororinos. Eos vero qui ex duobus fratribus progenerant proprie fratres patrueles vocari. Si autem ex duobus fratribus filie naſcuntur: ſorores patrueles appellantur. At eos qui ex fratre et ſorore progenerantur/ amitinos proprie dici putant. Amite tue filij conſobrinum te appellant: tu illos amitinos.

¶ Atauus ꝛ atnepos et alie perſone hic enumerate ſunt in quinto gradu. Aretinus.

¶ Quinto ſupra atauus atauia: infra atnepos atneptis. Ex trãſuerſo patris ſororiſq; pronepos proneptis ꝛ conuenienter propatruus proamita. i. proaui frater ꝛ ſoror. ꝛ ꝓauunculus ꝛ promatertera: id eſt proauie frater ꝛ ſoror. Item fratris patruelis vel ſororis patruelis conſobrini et conſobrine amitini et amitine filius[a] filia ꝓpior[b] ſobrinus/ſobrina. hi[c] ſunt patrui magni et amite magne: auunculi magni matertere magne filius filia.

¶ Tritauus et alie perſone hic enumerate ſunt in ſexto gradu.

¶ Sexto gradu ſupra tritauus tritauia: infra trinepos trineptis. Ex trãſuerſo fris ſororiſq; abnepos abneptiſq;: et conuenienter abpatruus abamita. i. abaui frater et ſoror: abauũcul⁹ abmatertera: id eſt abauie frater et ſoror. Item propatrui proamite, pauũculi promatertere filius filia. Itẽ propioris ſobrini ſobrineve filius filia. Itez ſobrini ſobrineq;. i. qui queve ex fratribus vel ſororibus patruelibus vel conſobrinis vel amitinis progenerantur.

¶ Unica perſona adiecta alteri perſone per carnis ꝓpagationez facit gradum tam in cognatis q̃ in agnatis.

¶ Hactenus oſtendiſſe ſufficiat quemadmodum gradus cognationis numerentur. Nãq; ex his palam eſt intelligere quemadmodũ quoq; vlteriores gradus numerare debeamus. Quippe ſemper generata[d] perſona gradum adijcit[e]: vt longe[f] facilius ſit reſpondere quoto[g] gradu quiſq; ſit q̃ propria cognationis appellatione quemq̃ denotare.

¶ In gradibus agnatiõis ꝛ cognationis ſimilis eſt cõputatio. Et qꝛ facili⁹ oſtendit res ad oculum corporalẽ q̃ intellectualem: ideo neceſſariũ eſt hic arborẽ conſanguinitatis inſcribi. Aretinus.

¶ Agnatiõis quoq; gradus eoſdem modo[h] numerantur. Sed cum magis veritas oculata fide q̃ per aures[i] animis hominum infigitur: ideo neceſſarium duximus poſt narrationem graduuz etiam eos preſenti libro inſcribi quatenus poſſint ꝛ aurib⁹ ꝛ oculorum inſpectione adoleſcentes perfectiſſimam graduum doctrinam adipiſci[k].

b ¶ Propior ſobrin⁹. q. d. qui filius dicitur propior ſobrin⁹ et que filia dicitur ꝓpior ſobrina. Additio. Vel dic ꝛ forte melius ſenſum textualem eſſe: ꝙ ꝓpior ſobrinus et propior ſobrina ſunt in qnto gradu. Et q ſint tales declarat textus ſubiungens/ hi ſunt patrui ꝛc. Eſt eniz propior ſobrinus filius patrui magni vel amite magne. et idem dicas de ꝓpiore ſobrina: ꝙ ſcilicet ſit filia ꝛc. vt clare patet in arbore. Qui aliter intelligeret arborem corrumperet.

c ¶ Hi ſunt. ſubaudi in quinto gradu linee collateralium ex parte aſcẽdentium: ſcilꝫ filius patrui mei magni. et ſimilium/ de quibus dicitur hic. ꝛ. ff. eo. l. j. in fi. ꝛ. l. ij.

d ¶ Generata pſona gradum. Hoc eſt verum ſi vna ab vna non ſi plures ab vna. vt. ff. eod. iuriſconſultus. §. transeamus. et hoc eſt verum ex omni ordine graduũ ſm nos. ✠ Sed ſm canones ex latere trãſuerſo aliud eſt. nam quem nos dicimus in ſecundo: ipſi dicunt in primo. et quem nos in quarto ipſi in ſecundo: ꝛ ſic de ſingulis. vt in decret. xxxv. q. v. c. ij. Sed fuit eorum conſideratio bona ꝓpter matrimonia ‡ noſtra: etiaz bona ꝓpter hẽditates: que per gradus deferuntur. vt. j. de bono. poſſeſ. §. quos autẽ. et. ff. eo. l. iuriſconſultus. in prin. Additio. Idẽ in ſtatutis ꝛ pactis vbi de pacto non agitur ſm An. hic. Nota hanc glo. que allegatur quotidie ꝙ in concernentibus peccatum preualet ius canonicum etiam in terris imperij. et econtra in non concernentibus peccatum preualet ius ciuile: etiam in terris eccleſie. vt per Ange.

✠ Et ſic i directa linea aſcẽdẽtiũ et deſcẽdẽtiuz nõ eſt dṙia: qꝛ vtroq; iure ſi pſone d' qb⁹ agit' diſtãt eq̃liter/ quoto ĝdu diſtãt iter ſe ſi inequalit' toto ĝdu diſtant quoto diſtat remotior.

‡ Ipſi eniz incipiũt a pſona ex qua deſcẽdũt illi de quorũ gradu agit'. Sꝫ de iure ciuili incipi

e ¶ Adijcit. Hic põt colligi diffinitio gradus: vt dicat'. Gradus eſt numeratio ſingularũ perſonarum cognatiõe vel affinitate ſibi cõiũctarum quoto gradu vna pſona diſtat ab altera optime indicãs.

f ¶ Longe facilius ſit. ꝓpter duas rationes: ꝛ qꝛ vltra trinepotem vel tritauum vocabula nõ inueniuntur ſpecialia: ſed ſuperiores et inferiores vocantur. vt. ff. eo. l. fi. §. parẽtes. Et qꝛ ſunt plura negocia q̃ vocabula. vt. ff. de preſcript. verb. l. iiij. Sed vſq; ad quẽ numerabim⁹: Reſpõ. vſq; ad. vij. cognatorum: et vſq; ad decem agnatorum. vt. ff. eod. l. non facile. et. ſ. ti. j. §. fi. niſi ratione demõſtrandi vellem⁹ vlterius numerare: non vtilitatis: lꝫ decretiſte h̃ aliter dicant. Additio. Nota ꝙ decretiſte ꝯtrariũ dicunt ſolum in collaterali linea: non autez in directa. vt. ſ. dixi. Si vis ergo ſcire de duob⁹ agnatis quoto gradu diſtant de iure ciuili/ incipe ergo ab vno et cõputa ab illo deſcendendo ad perſonam mediaz ex qua omnes deſcendunt et poſtea deſcẽde ab illa vſq; ad aliam quamvis computare ꝛ apparebit quoto gradu ſit. Sed de iure canonico incipias a perſona ex qua deſcendunt perſone de quoruz gradu agitur. verbi gratia. vis ſcire quoto gradu ſunt filij duorum fratrum de iure canonico incipe ab auo et fac vnũ gradũ ad filium: ꝛ de filio ad nepotẽ ex alio fratre qui ſimiliter eſt in ſecũdo gradu. vnde quoto gradu quilibet/ diſtat a ſtipite tali gradu ſunt inter ſe remotior addit gradum. vt in. c. ſedẽ. xxx. q. j. Ang.

mus ab vno ex iſtis de q̃bus agitur extendendo ad ſtipitẽ: ꝛ ab eo iteruz deſcẽdendo ad alium. et q̃to ĝdu diſtat remotior: toto ĝdu diſtãt inter ſe: vt hic per doc.

g ¶ Quoto gradu. ſcꝫ octauo vel decimo.

h ¶ Eodem modo. ſcꝫ adiecta perſona.

i ¶ Per aures. vnde Horatius in arte poetica.
Segnius irritant animos demiſſa per aures.
Quam que ſunt oculis ſubiecta fidelibus.

Horati⁹.

k ¶ Adipiſci. vnde quidam habent hic arborem. Et in veritate debet eſſe cum textus ꝛ gloſe illam requirant.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010